

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Vyhodnocení vlivu daňových slev
na výši čisté mzdy pro různé příjmové kategorie**

Petra Ullmannová

© 2018 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka práce: Bc. Petra Ullmannová
Studijní program: Hospodářská politika a správa
Obor: Veřejná správa a regionální rozvoj

Vedoucí práce: Ing. Jitka Šišková, Ph.D.
Garantující pracoviště: Katedra obchodu a financí
Jazyk práce: Čeština

Název práce: **Vyhodnocení vlivu daňových slev na výši čisté mzdy pro různé příjmové kategorie**

Název anglicky: **Evaluation of the Effect of Tax Sales on the Net Wage for Different Income Categories**

Cíle práce: Cílem diplomové práce je pomocí modelových příkladů vyhodnotit vliv daňových slev na výši čisté mzdy u vybraných skupin poplatníků v časovém vývoji. Na základě komparace získaných výsledků bude posouzen trend jejich vývoje u různých příjmových skupin obyvatel.

Metodika: Na základě kompilace odborné literatury, právních a účetních předpisů bude pomocí analýzy a následné syntézy zpracována literární rešerše týkající se vybrané problematiky. Z provedeného sběru dat z dostupných statistických údajů bude sestavena obecná báze údajů sledované problematiky. V praktické části budou vypracovány modelové příklady výpočtů čisté mzdy u vybraných skupin poplatníků různých příjmových skupin s uplatněním daňových slev. Na základě komparace získaných výsledků bude vyhodnoceno daňové zatížení jednotlivých skupin obyvatel v souvislosti s vývojem metodiky výpočtu čisté mzdy a změnami slev na dani. Syntézou získaných výsledků bude vyhodnocen trend vývoje vlivu uplatňovaných slev na nominální příjem zaměstnanců.

Doporučený rozsah práce: 60 - 80 stran

Klíčová slova: daň fyzických osob, slevy na dani, čistý příjem, daňový základ

Doporučené zdroje informací:

1. ATKINSON, A. B., *Ekonomika nerovnosti*, Albatros Media a.s., 2016, ISBN 978-80-265-0508-2
2. *Daňové zákony XXL ProFinanční správu 2016*, Bratislava. DonauMedia, ISBN 978-80-89364-88-6
3. DUŠEK, J. *Daně z příjmů 2016 přehledy, daňové a účetní tabulky*, Praha, GRADA

- Publishing, a.s. 2016 ISBN 978-80-271-0036-1
4. <http://www.mfcr.cz>
5. KUBATOVÁ, K. Daňová teorie a politika. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7357-574-8.
6. LÁCHOVÁ, L. Daňové systémy v globálním světě, Praha:ASPI,2007 ISBN 978-80-7357-320-1
7. LOŠTÁK, M.; PELECH, P.; RINDOVA, I. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017, Olomouc: ANAG,2017 ISBN 978-80-7554-064-5
8. LOŠTÁK, M.; PELECH, P. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015, Olomouc: ANAG,2015 ISBN 978-80-7263-926-7
9. ŠIROKÝ, J. Daně v evropské unii, 4.akt.vydání, Praha, Linde Praha 2010, ISBN 978-80-7201-799-7
10. VANCUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. Daňový systém 2014 ČR, Praha: 1.VOX a.s., 2014, ISBN 978-80-87480-23-6

Předběžný termín   2017/18 LS - PEF
obhajoby:

Elektronicky schváleno: 5. 10. 2017
Ing. Helena Čermáková, Ph.D.
Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno: 1. 11. 2017
Ing. Martin Pelikán, Ph.D.
Děkan

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vyhodnocení vlivu daňových slev na výši čisté mzdy pro různé příjmové kategorie" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21.3.2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Jitce Šiškové, PhD. vedoucí práce za vstřícný přístup, ochotu, věcné připomínky a čas, který mi věnovala při zpracování diplomové práce a poté mým blízkým za podporu a pochopení.

Vyhodnocení vlivu daňových slev na výši čisté mzdy pro různé příjmové kategorie

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá systémem daňových slev a jejich vlivem na čistou mzdu u různých příjmových skupin obyvatelstva. V první části jsou objasněny teoretické pojmy a právní normy, kterých se problematika daní a mezd týká. Tyto teoretické poznatky jsou uplatněny v analytické části při zpracování literární rešerše a jsou použity při zpracování modelových příkladů v praktické části. Cílem práce je vyhodnocení vlivu daňových slev na výši čisté mzdy u vybraných skupin zaměstnanců v šestiletém období. Na základě komparace výsledků modelových příkladů je hodnocen trend vývoje slev na dani, daňového zvýhodnění, daňového zatížení a čisté mzdy u vybraných poplatníků. Pro modelaci jsou použity tři skupiny poplatníků, zaměstnanci s podprůměrnou mzdou, průměrnou mzdou a nadprůměrnou mzdou.

Ze získaných výsledků je možno vyhodnotit aktuálně nastavený systém pro uplatnění daňových slev jako nástroj splňující požadavky sociální podpory nízkopříjmových obyvatel a vícečetných rodin.

Klíčová slova: daň, slevy na dani, hrubá mzda, čistá mzda, poplatník, zaměstnanec, daňové zvýhodnění, průměrný příjem, daňový základ

Evaluation of the effect of tax sales on the net wage for different income categories

Abstract

This diploma thesis deals with the system of tax discounts and their impact on net wages for different income groups of the population. The first part explains the theoretical concepts and legal norms that concern tax and wage issues. This theoretical knowledge is applied in the analytical part during the processing of literary research and is used in the processing of model examples in the practical part. The aim of the thesis is to evaluate the effect of tax deductions on the net wage for selected groups of employees during the six-year period. Based on the comparison of the results from the model examples, the trend of the development of tax rebates, tax advantages, tax burden and net wages for selected taxpayers is evaluated. For modeling, three groups of taxpayers, employees with below average wage, average wage and above-average wage are used. From the obtained results it is possible to evaluate the currently set system for applying tax discounts as a tool fulfilling the requirements of social support of low-income population and multiple families.

Keywords: tax, tax credits, gross wage, net wage, taxpayer, employee, tax benefit, average income, tax base

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Daň	13
3.1.1 Funkce dani	13
3.1.2 Druhy daní	13
3.1.3 Daňové principy	14
3.2 Daň z příjmů.....	15
3.3 Daň z příjmů fyzických osob	17
3.3.1 Předmět daně.....	17
3.3.2 Osвобоzené příjmy	19
3.3.3 Slevy na dani.....	19
3.3.4 Daňové zvýhodnění	22
3.3.5 Funkční požitky	23
3.3.6 Prohlášení poplatníka.....	24
3.3.7 Nezdánitelné části základu daně	25
3.3.8 Solidární zvýšení daně	27
3.4 Důchodové daně ve světě.....	28
3.5 Mzdy	33
3.5.1 Mzda a plat.....	33
3.5.2 Sociální pojištění zaměstnanců.....	37
3.5.3 Zdravotní pojištění	38
3.5.4 Výpočet čisté mzdy.....	39
4 Vlastní práce	40
4.1 Modelové příklady	40
4.2 Příjmová skupina zaměstnanců s podprůměrnou mzdou	42
4.3 Příjmová skupina zaměstnanců s průměrnou mzdou	59
4.4 Příjmová skupina zaměstnanců s nadprůměrnou mzdou	76
5 Výsledky a diskuse	91
6 Závěr.....	95
Zdroje.....	96

Seznam grafů

Graf č. 1 Vývoj nominální mzdy v ČR	36
Graf č. 2 Zaměstnanec inv. I. a II.st - podprůměrný příjem v Kč.....	47
Graf č. 3 Zaměstnanec 2 děti - podprůměrný příjem v Kč	53
Graf č. 4 Zaměstnanec - podprůměrný příjem v Kč	58
Graf č. 5 Zaměstnanec inv. I. a II. st. - průměrný příjem v Kč.....	64
Graf č. 6 Zaměstnanec 2 děti - průměrné příjmy v Kč	70
Graf č. 7 Zaměstnanec - průměrný příjem v Kč	76
Graf č. 8 Zaměstnanec 2 děti - nadprůměrný příjem v Kč.....	82
Graf č. 9 Zaměstnanec - nadprůměrný příjem v Kč.....	87
Graf č. 10 Slevy na dani v %	88
Graf č. 11 Nárůst čisté mzdy - vliv slev.....	89
Graf č. 12 Zdanění práce.....	90

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Slevy na dani z příjmů.....	23
Tabulka č. 2 Maximální vyměřovací základ soc.poj.	27
Tabulka č. 3 Medián mezd v ČR v letech 2012-2017.....	36
Tabulka č. 4 Minimální mzda	37
Tabulka č. 5 Průměrná hrubá měsíční mzda	40
Tabulka č. 6 Horní hranice sociálního pojištění	41
Tabulka č. 7 Sourhn podílů slev na dani	88
Tabulka č. 8 Nárůst čisté mzdy - vliv slev	89
Tabulka č. 9 Zdanění práce v roce 2016	90

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá daňovými slevami a jejich vlivem na nominální příjem různých příjmových skupin zaměstnanců.

Daně souvisí téměř s každou lidskou ekonomickou činností. Daňová problematika je ekonomicko-politickým tématem, kterým se vážně zabývají všechny politické strany.

Daně lze charakterizovat jako, nenávratné, neekvivaletní a nedobrovolné platby. Placení daní je povinností každého poplatníka na celém světě. Je přirozené, že se lidé snaží těmto platbám vyhnout, nebo je platit v co nejnižší možné výši. Daňový systém ČR používá pro plátce daně z příjmů institut odpočtů z daňové základy, slev na dani a daňového zvýhodnění na děti. Některé slevy je možno uplatnit již u měsíčních daňových záloh a některé lze uplatnit až při ročním zúčtování daně z příjmů fyzických osob.

Mzda je platba za vykonanou práci, která je sjednávána předem ve smlouvě. V platebním výměru, který je před nástupem do zaměstnaneckého poměru odsouhlasen a je v písemné podobě, v tomto platebním výměru je uvedena výše hrubé mzdy a další mzdové podmínky. Hrubá mzda je však odlišná od čisté mzdy, kterou zaměstnanec nakonec obdrží. Její výše je ovlivněna mnoha faktory. Z hrubé mzdy jsou vypočítány a sraženy částky pojistného a částka zálohové daně. Takže výsledná částka, kterou zaměstnanec obdrží je o tyto povinné platby nižší. Daňové slevy mohou daňovou povinnost snížit, ale musí být dodrženy zákonné podmínky. Všechny slevy nelze využít při měsíčních daňových zálohách, ale pouze jednou v roce při ročním zúčtování daně.

V České republice bylo v roce 2017 v třetím čtvrtletí ekonomicky aktivních lidí 5 407 300 z toho pracujících je 5 257 300 (Český statistický úřad, 2018). Z tohoto počtu bylo 4 012 300 lidí v zaměstnaneckém poměru (Český statistický úřad, 2018), což činí 76 % pracující populace. Většina z těchto zaměstnaných lidí, je zaměstnána na základě pracovní smlouvy a je povinna odvádět daňovou zálohu na daň z příjmů fyzických osob.

Účelem této práce je zjistit, jak ovlivňují slevy na dani a daňová zvýhodnění jednu z těchto povinných plateb, kterou je daň z příjmů fyzických osob. V práci je zahrnut jen vzorek zaměstnanců, který je určitým standardním vzorkem poplatníků v České republice. V práci bude potvrzen nebo vyvrácen stávající vývoj vlivu slev na dani z příjmů a daňových zvýhodnění na děti a bude vyhodnoceno, která kategorie lidí využívá nejvyšších daňových slev, tak aby bylo možno charakterizovat trend sociálního zaměření daňové politiky státu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je vyhodnotit na základě modelových výpočtů vliv daňových slev na výši čisté mzdy u vybraných skupin zaměstnanců v šestiletém časovém vývoji. Na základě komparace získaných výsledků bude posouzen trend jejich vývoje u různých příjmových skupin obyvatel.

2.2 Metodika

Na základě kompilace odborné literatury, právních a účetních předpisů bude provedena analýza daňových, účetních předpisů a následná syntéza dostupných dat. Pomocí těchto metodik bude zpracována literární rešerše týkající se problematiky daní a mezd. Bude proveden sběr dat z dostupných statistických údajů a budou vyhotoveny obecné podklady pro praktickou část. V praktické části budou vypracovány modelové příklady výpočtů čisté mzdy u vybraných skupin poplatníků, kteří tvoří zástupce různých příjmových skupin a u kterých jsou uplatněny měsíční daňové slevy. Na základě komparace získaných výsledků bude vyhodnoceno daňové zatížení jednotlivých skupin populace v souvislosti s vývojem metodiky výpočtu čisté mzdy a změnami slev na dani. Syntézou získaných výsledků a pomocí dedukce bude vyhodnocen trend vývoje vlivu uplatňovaných daňových slev a daňového zvýhodnění na nominální příjem zaměstnanců.

3 Teoretická východiska

Teoretická východiska vymezují podstatné termíny zvoleného tématu vyhodnocení vlivu daňových slev na výši čisté mzdy a souvislosti, které uvádí do dané problematiky a jsou využity v praktické části.

3.1 Daň

Historie daní sahá již do starověku. První zmínky v Evropě jsou ze 4 st.př.n.l. v Athénách. Daně byly pravidelně placeny i v Římské říši. Určitá struktura a pravidelnost je zaznamenána i ve Středověku. Jednalo se o určité částky, které se platily v různé formě např. cla, dávek z obilí, desátek, mýtného, poplatků z úrody, z držení movitého i nemovitého majetku. Šlo o to, aby byl dostatek zdrojů na organizované řízení tehdejší společnosti.

3.1.1 Funkce daní

„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ (Vančurová,A., Láchová,L., 2014, s.9)
Hlavními funkcemi daní, jsou funkce (Vančurová,A., Láchová,L.,2014, s.11-13) jsou funkce:

- alokační
- fiskální
- redistribuční
- stimulační
- stabilizační

3.1.2 Druhy daní

Daně v ČR jsou rozděleny do dvou základních kategorií:

Daně přímé a daně nepřímé. Daně přímé hradí daňový poplatník sám. Jsou příjmem veřejného rozpočtu dle rozpočtového určení. „Daně přímé jsou ty daně, které poplatník

sám platí – odvádí dle příslušného rozpočtového určení příslušnému veřejnému rozpočtu.“
(Dvořáková,L. a spol., 2000, s. 20)

Do **daní přímých** jsou zahrnuty daně důchodové a majetkové.

Daně *důchodové* jsou daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob a daň z hazardních her.

Do daní *majetkových* spadá daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí a daň silniční.

Daně nepřímé jsou takové daně, které nehradí přímo poplatník, jsou započteny v cenách produktů, služeb a zboží. Povinnost odvodu připadá na výrobce, prodejce, poskytovatele služeb. Jsou to daň z přidané hodnoty, daň spotřební, daň ekologická to jsou daně z pevných paliv, ze zemního plynu, z elektřiny. Do této kategorie daní se začleňují i cla, místní poplatky např. za odpady.

3.1.3 Daňové principy

Daňové principy Daňový systém vyspělých zemí by se měl řídit těmito principy

(Kubátová,K., 2010,s.103-105):

- a) zabezpečit dostatečný daňový výnos – znamená nalézt nové předměty daně, aby daňový výnos zabezpečil rostoucí nároky na veřejné finance např. problémy s rostoucími deficity veřejných rozpočtů
- b) dbát na daňovou spravedlnost – což znamená, že každý, kdo platí daně by je měl platit dle svých důchodů a majetku a z pocitu, že za zaplacenou daň má jakýsi prospěch. Měly by platit stejné podmínky pro různé typy subjektů. Kdo má stejně, měl by platit stejně a kdo má víc, měl by také více zaplatit.
- c) dbát na daňovou efektivnost – nezvyšovat daně bezmyšlenkovitě, neboť zvýšená daň nemusí a zpravidla nepřináší takový výnos, aby pokryla snížení užitku toho, kdo je daní zatížen
- d) zabezpečit právní perfektnost – pokud nejsou přesně a jasně stanovena a srozumitelně formulovaná pravidla kdo, jak, co a kdy má platit, pak se daňový systém stává neúčinným a daně nemohou plnit ani další své funkce
- e) plnit princip jednoduchosti, jednoznačnosti a srozumitelnosti – znamená, že by mělo být jasně a srozumitelně dán předmět daně, daňové období a splatnost daně. Měl by být jasně a srozumitelně konstruován zákon o příslušných daních tak, aby

nemohl být zneužit a zároveň, aby poplatník věděl, kdy a kolik bude nucen hradit, aby si tyto daňové povinnosti mohl zahrnout do kalkulací svých produktů. V ČR jsou daňové zákony velmi složité a tyto principy si mohou odporovat, neboť i stručnost může nechat poplatníka na pochybách, zda při sestavování daní nic neopomněl a spočítal daňovou povinnost správně.

- f) zajistit transparentnost – znamená, aby každému bylo zřejmé, kdo daně platí a jak je s nimi nakládáno, co je z nich hrazeno
- g) snaha o pružnost – daňový systém by měl pružně reagovat na změny, které v ekonomice a ve stavu společnosti nastávají, tak aby byly naplněny požadavky společnosti a byl zabezpečen chod státu
- h) zajistit předvídatelnost – pokud jsou veřejné rozpočty závislé na daňovém systému, je nutná je předvídatelnost, neboť jinak by tyto rozpočty nemohly být věrohodně sestaveny. Nemohly by být sestavovány střednědobé a dlouhodobé plány rozvoje atd.

3.2 Daň z příjmů

Tato daň je daní důchodovou a v ČR má dvě hlavní podskupiny. Daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob.

Základní pojmy

daňový subjekt – je to osoba právnická (jako celek) nebo osoba fyzická, která je povinna platit nebo odvádět daň

daňový bonus – jestliže daňová povinnost je menší než daňové zvýhodnění, pak vzniká tzv. daňový bonus. Daňovému poplatníkovi je vyplacen rozdíl mezi nižší daňovou povinností a daňovým zvýhodněním. Daňový bonus je vyplacen pokud je alespoň 100,- Kč až do částky 60 300,- Kč. A příjem poplatníka byl alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, 2016, s.48)

negativní daň – poplatník, který má nízký příjem nehradí daň, ale naopak se stává určitou formou sociální dávky, která je motivačním faktorem, jež zaručí pracujícím lidem určitý základní příjem, vyšší a výhodnější než pobírání sociálních dávek.

daňové tvrzení – neboli daňové přiznání, je to standardizovaný formulář, který musí daňový subjekt vyplnit a jehož výpočtem je buď daňová povinnost, nebo daňový přeplatek

daňový objekt – jedná se o předmět daně, tj. z čeho je daň vybírána. Jedná se především o tyto druhy předmětu zdanění, historicky nejstarší je daň z hlavy nazývá se též paušální daní, historickou tradici mají majetkové daně a daně ze spotřeby, někdy jde o zdanění produktů, které ovlivňují zdraví lidí a životního prostředí. Velmi významné jsou i důchodové daně, v dnešní době jsou nazývány daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob.

osvobození od daně – rozlišuje se osvobození úplné nebo částečné (Vančurová,A., Láchová,L., 2014, s.19) je to předmět daně nebo část předmětu daně, který dani nepodléhá, daň se z něho nevypočítává, neplatí, nevybírání

základ daně – je veličina v určitých jednotkách, která je upravena dle zákonem danými částkami (odpočty) a která podléhá zákonem daným daňovým sazbám

sazba daně – „je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví základní částka daně“ (Vančurová,A., Láchová,L.,2014, s.23)

Sazby daně lze dělit (Dvořáková,L. a spol., 2000, Daně) podle těchto kritérií:

- dle způsobu stanovení. Dle tohoto způsobu jsou děleny sazby stanovené procenty, sazby vytyčené absolutní částkou, sazby určené rozdílem, lineární sazba daně, progresivní sazba daně, progresivně stupňovitá sazba, progresivně klouzavá sazba, progresivně mírně klouzavá sazba, degresivní sazba daně
- dle vztahu k základu daně, pak jde o sazby pevné anebo relativní
- dle neutrálního daňového působení a univerzality, jsou to jednotná sazba anebo diferencovaná sazba

zdaňovací období – je doba, za kterou se zpracovává a vypočítává daňový základ, který je dále upraven o odpočty, z takovéto částky je následně vypočtena daň. Vypočtená daň je upravena o slevy, po této úpravě je stanovena výsledná daňová povinnost popř. daňový odpočet. Veškeré tyto informace jsou zdokumentovány v daňové příznání.

odpočty od základu daně – jsou to položky, které korigují základ daně. Takže částka, z které je daň vyčíslena je upravena o tyto částky směrem dolů, a tudíž i výsledná daňová povinnost z takto upraveného základu daně je nižší.

slevy na dani – je další legální úlevou daně. Tyto částky přímo ovlivňují již vyčíslenou daňovou povinnost.

daňový únik – legálním daňovým únikem je daňová úspora. Dnes je však pod tímto pojmem skryto především úmyslné nelegální snížení daňové povinnosti či přímo protiprávní zatajení daňové povinnosti s úmyslem zkrátit daň. Toto jednání je trestné. Každé takové jednání narušuje princip daňové spravedlnosti, neboť daň, která není kvůli takovému jednání uhrazena, musí být zaplacená ostatními daňovými subjekty. (Vančurová,A., Láchová,L., 2014, s. 13, s.42)

daňová úspora – jde o legální využití slev na dani, odčitatelných položek, které snižují základ daně, rezervy, paušální výdaje. Jedná se o využití zákonem povolených položek, které osoba má právo využít k odložení daňové povinnosti a její korekce ve prospěch daňového poplatníka.

3.3 Daň z příjmů fyzických osob

Je daní přímou důchodovou. Týká se příjmů z veškerých ekonomických aktivit, které fyzická osoba vyvíjí a které jí přináší užitek, výnos.

Právní úprava této problematiky je řešena v Zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Tato právní úprava řeší v první části daň z příjmů fyzických osob a v druhé části daň z příjmů právnických osob.

Poplatníci dle § 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů jsou daňoví rezidenti tzn.: jsou osoby, které mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují tj. minimálně 183 dní v kalendářním roce, zdaňují příjmy, které mají v České republice, ale i veškeré příjmy ze zahraničí. Daňoví nerezidenti tzn. osoby, které se v České republice obvykle nezdržují, nemají zde bydliště, zdaňují pouze příjmy, které získaly v České republice.

3.3.1 Předmět daně

Základ daně z příjmů fyzických osob je řešen převážně v §6 až §10 zákona 586/1992 Sb.

Předmětem daně z příjmů dle § 3 odst. 1 Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ZDP) jsou:

- a) *příjmy ze závislé činnosti* – podrobněji rozpracováno v § 6
příjmy ze závislé činnosti jsou převážně příjmy z pracovněprávních vztahů.
Dle Lošťák, M.,Pelech,P.,Rindová,I.(2017, s.30) jsou zmíněny tyto příjmy:

- „příjmy z pracovněprávních vztahů dle zákoníku práce. Jsou to příjmy z pracovního poměru, příjmy získané na základě dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce
- příjmy ze služebního poměru
- členského poměru apod. Není to sice pracovněprávní vztah, ale vykazuje známky pracovněprávního vztahu
- příjmy členů družstva, komanditistů a společníků s.r.o.
- odměny jednatelů, likvidátorů a statutárních orgánů korporací, členů dozorčích rad
- písmeno tohoto paragrafu se vztahuje i na příjmy od budoucího zaměstnavatele“

b) *příjmy ze samostatné činnosti* – stěžejní problematika zpracována v § 7 ZDP:

do takových činností je zahrnuto: provozování živností, soukromé zemědělství, činnost umělců, spisovatelů příjem mandátáře, společníků v.o.s., činnost znalců, tlumočnicků, správců konkurzní podstaty, ...

Jde o činnost, která je vykovávána vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. (Česká správa sociálního zabezpečení, 2017)

c) *příjmy z kapitálového majetku* – se zabývá § 8 ZDP

Do těchto příjmů jsou zahrnuty dividendy, úroky, podíly na zisku, výnosy z vkladů, výnosy z úvěrů a půjček, úroky z vkladů, příjmy z cenných papírů, výnos ze směnek, výnosy z podnikových vkladů.

d) *příjmy z nájmu* – popisuje § 9 ZDP

Jedná se o příjmy z pronájmu movitých i nemovitých věcí. Pokud je pronájem movitých věcí jen příležitostný, jedná se o příjmy ostatní dle § 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Základ daně lze snížit uplatněním 30% paušálního výdaje z veškerých příjmů. Paušální výdaj lze využít pouze pokud nebyly neuplatněny výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Příjmy z pronájmu mohou být peněžní i nepeněžní povahy. Nepeněžní příjmy jsou většinou ve formě oprav nebo technického zhodnocení. (Dvořáková, L. a spol., 2000, s. 93)

e) *ostatní příjmy* – jsou detailněji popsány v § 10 ZDP

Do těchto příjmů jsou zahrnuty: Příjmy z příležitostných činností a zemědělské výroby, příjmy z převodu nemovité věci, cenného papíru a jiné věci, příjmy ze zděděných práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv a jiných duševních práv, přijaté důchody, výživné, výhry v loteriích, sázkách, veřejných soutěžích a slosování apod.

Některé příjmy jsou od daně osvobozeny jsou to příjmy uvedené v § 4 a §10 odst.3 zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů

3.3.2 Osvobozené příjmy

V § 4 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů jsou vyjmenovány příjmy, které jsou osvobozeny od daně a jsou zde popsány podmínky, za jakých se příjmy stanou osvobozenými, nepodléhají dani příjmů.

Jedná se o příjmy z prodeje nemovitých věcí, příjem z prodeje movité věci, přijaté náhrady od pojišťoven za majetkové i nemajetkové újmy, dávky nemocenského pojištění, sociální dávky, stipendia, podpora pozůstalým atd., důchody invalidní i starobní, soutěže a slosování, příjmy z restituce, převod práv a účasti, dotace, příjmy z prodeje cenných papírů, vyplacená plnění vojákům základní služby, vyplacené plnění z vyživovací povinnosti a další.

3.3.3 Slevy na dani

Sleva na dani znamená snížení daňové povinnosti za předem stanovených zákonných podmínek. Pokud jsou tyto podmínky daňovým poplatníkem splněny a doloženy, pak je možno využít uplatnění vzniklých slev, které mají vliv na konečnou částku daňové povinnosti.

absolutní – je to sleva, která je daná pevnou částkou pro právě jeden výpočet, jednu jednotku (např. sleva na zaměstnance se zdravotním postižením)

relativní – jde o stanovení podílu, který sníží částku daně, zpravidla je vyjádřen v procentech

standardní – jsou to o pevné, zákonem dané částky, jež při splnění zákonných podmínek snižují daň např. sleva na poplatníka, na invaliditu, na manželku. Některé lze uplatnit pouze jednou za zdaňovací období. Některé lze využít již při vypočítané zálohy na daň, pak se jedná o 1/12 z částky uvedené v legislativní úpravě.

nestandardní – tento typ u nás dosud nebyl použit, jde o prokazatelně využitelné výdaje v plné výši nebo jen částečně, které snižují základní částku daně. Může se jednat o relativní i absolutní slevu. (Vančurová,A.,Láchová,L.,2014 s.31)

Právní úprava těchto slev se nachází v § 35 Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Poplatník si může vypočtenou daň snížit o

a) základní slevu

tato částka je standardní slevou a v minulosti byla několikrát pozměněna. V roce 2017 činí částku 24 840,- Kč na poplatníka ročně. Poplatník, který podepsal Prohlášení u zaměstnavatele, uplatňuje snížení daně o jednu dvanáctinu za měsíc podle § 35 ba ZDP písm. b až f, což činí 2 070,- Kč základní slevy za měsíc. Pokud zaměstnanec pracoval pouze u jednoho zaměstnavatele, ale pracovní poměr trval pouze 10 měsíců, uplatňuje zaměstnanec pouze 10 x 2 070 = pro výpočet záloh tj. 20 700,- Kč. Při ročním zúčtování však může uplatnit celoroční částku základní slevy tj. 24 840,- Kč. Ve výsledné částce základní slevy na dani to znamená, že celoroční sleva bude o 4 140,- Kč vyšší.

b) slevu na manžela je sleva, která je poplatníkovi poskytnuta ve výši 24 840,- Kč na manželku (manžela) žijící a hospodařící ve společné domácnosti, pokud nemá příjem dosahující 68 000,- Kč za dané zdaňovací období. Pokud je tato osoba ZTP/P, je možné uplatnit slevu ve výši dvojnásobku částky 24 840,- Kč. Do příjmů manželky (manžela) se nezahrnují sociální podpora a sociální dávky, příspěvek na péči o blízkou osobu, která má nárok na příspěvek dle zákona o sociálních službách (tento příjem je od daně osvobozen dle §4 ZDP), státní příspěvky na penzijní připojištění, státní příspěvky na stavební spoření, stipendia. Naopak příjmy z nájmu, podpora v nezaměstnanosti, všechny druhy důchodů, všechny dávky nemocenského pojištění zahrnují se sem i peněžité pomoc v mateřství, a dávky rodičovského příspěvku a porodné se do těchto příjmů nezahrnují. (Finanční správa, 2017)

Tuto slevu si mohou uplatnit i partneři, kteří žijí ve společné domácnosti a jedná se o registrované partnerství podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství.

c) základní slevu na invaliditu jedná se o částku ve výši 2 520,- Kč. Může jí uplatnit poplatník, který pobírá invalidní důchod prvního či druhého stupně podle zákona

o důchodovém pojištění. Tuto slevu si může uplatnit i poplatník, jež mu zanikl nárok na invalidní důchod z důvodu souběhu invalidního a starobního důchodu (§35 ba, odst. c, ZDP)

d) rozšířenou slevu na invaliditu ve výši 5 040 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je invalidní ve třetím stupni, zanikl-li nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a starobního důchodu nebo je poplatník podle zvláštních předpisů invalidní ve třetím stupni, avšak jeho žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není invalidní ve třetím stupni. (Zákon č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, 2016, s.48)

e) slevu na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P .

f) slevu na studenta ve výši 4 020,- Kč. Podmínkou je soustavná příprava na budoucí povolání studiem a to do 26 let věku poplatníka, pokud se jedná o formu prezenční doktorského studia je prodloužena lhůta do 28 let věku.

g) slevu za umístění dítěte, jedná se o umístění dítěte do předškolního zařízení a zařízení se službou péče o dítě v dětské skupině dle §2 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů. Jedná se pouze o „školkovné“ do těchto výdajů nelze zahrnout stravné apod. Tuto slevu mohou využít osoby, které s dítětem žijí ve společně hospodařící domácnosti, jedná se o rodiče, prarodiče, osoby, které nahrazují péči rodičů. Slevu za umístění dítěte si může uplatnit pouze jedna osoba, která žije s dítětem ve společně hospodařící domácnosti. Slevu lze uplatnit do výše minimální mzdy daného zdaňovacího období v roce 2017 činila tato částka 11 000,- Kč. Tuto slevu lze uplatnit jen při ročním zúčtování daně z příjmů fyzických osob.

h) sleva na evidenci tržeb – jde o nejnovější, jednorázovou slevu ve výši 5 000,- Kč, při zavedení povinnosti elektronické evidence tržeb pro podnikající fyzické osoby

dle platné právní úpravy. (Finanční správa, 2017, Zákon 586/1992, o daních z příjmů, 2016, s. 48)

3.3.4 Daňové zvýhodnění

Daňový rezident má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě, žije-li s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Daňové zvýhodnění ovlivňuje výši daně za celé zdaňovací období (§ 16 ZDP), ale lze je využít při snížení měsíčních záloh (§ 38h odst.2 ZDP).

Lze využít jednu ze tří forem uplatnění tohoto zvýhodnění:

- sleva na dani – maximálně do výše daňové povinnosti
- daňový bonus – pokud zvýhodnění přesahuje daňovou povinnost
- sleva na dani a daňový bonus

Při uplatnění daňového bonusu musí daňový poplatník splnit zákonem dané podmínky. Musí mít ve zdaňovacím období příjem ve výši 6-ti násobku minimální mzdy, pokud se jedná o měsíční uplatnění musí mít příjem ve výši ½ minimální mzdy. Nárok na vyplacení daňového bonusu vzniká pokud výše daňového bonusu dosáhne za rok minimálně 100,- Kč a maximální výše daňového bonusu za rok činí 60 300,- Kč, měsíčně je to částka minimálně 50,- Kč a maximálně 5 025,- Kč.

Uplatnit zvýhodnění může daňový rezident prohlášením, potvrzením školy o studiu, rozhodnutím soudu, rodným listem, průkazem ZTP/P. Zvýhodnění si může uplatnit jen jeden poplatník žijící s dítětem ve společně hospodařící domácnosti (rodič, prarodič, osoba nahrazující péči, pěstoun). Pokud je dítě držitelem ZTP/P, pak je daňové zvýhodnění dvojnásobné. Pořadí dítěte v případě uplatnění daňového zvýhodnění na více dětí, záleží na daňovém poplatníkovi, jaké pořadí dětí pro zdaňovací období zvolí, pokud je ve společně hospodařící domácnosti více dětí, na které je možno využít daňových zvýhodnění, pak je možné, aby si jedno či více dětí uplatňoval jeden daňový poplatník a další daňové zvýhodnění na další dítě může využít jiný daňový poplatník, jež splňuje podmínky pro uplatnění, přičemž pořadí dětí lze stanovit, toto pořadí lze jednou za rok změnit. Příklad: rodina má 3 děti, všichni žijí ve společné domácnosti. Na první a na třetí dítě bude uplatňovat daňové zvýhodnění otec, na druhé dítě bude uplatňovat daňové zvýhodnění matka.

Způsob prokazování nároku na odečet nezdanitelné části základu daně, slevy na dani podle § 35 ba a daňového zvýhodnění z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u plátce daně je podrobně řešen v § 381 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Tabulka č. 1 Slevy na dani z příjmů

<i>Slevy v roce</i>	rok 2017	rok 2016	rok 2015	rok 2014	rok 2013	rok 2012
	<i>Roční</i>	<i>Roční</i>	<i>Roční</i>	<i>Roční</i>	<i>Roční</i>	<i>Roční</i>
Na poplatníka	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč
Na druhého z manželů bez příjmů	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč
Na druhého z manželů bez příjmů - držitele ZTP/P	49 680,00 Kč	49 680,00 Kč	49 680,00 Kč	49 680,00 Kč	49 680,00 Kč	49 680,00 Kč
Invalidní důchod prvního a druhého stupně	2 520,00 Kč	2 520,00 Kč	2 520,00 Kč	2 520,00 Kč	2 520,00 Kč	2 520,00 Kč
Invalidní důchod třetího stupně	5 040,00 Kč	5 040,00 Kč	5 040,00 Kč	5 040,00 Kč	5 040,00 Kč	5 040,00 Kč
Držitel průkazu ZTP/P	16 140,00 Kč	16 140,00 Kč	16 140,00 Kč	16 140,00 Kč	16 140,00 Kč	16 140,00 Kč
Student	4 020,00 Kč	4 020,00 Kč	4 020,00 Kč	4 020,00 Kč	4 020,00 Kč	4 020,00 Kč
Dítě	13 404,00 Kč	13 404,00 Kč	13 404,00 Kč	13 404,00 Kč	13 404,00 Kč	
Dítě druhé	19 404,00 Kč	17 004,00 Kč	15 804,00 Kč	13 404,00 Kč	13 404,00 Kč	
Dítě třetí a další	24 204,00 Kč	20 604,00 Kč	17 004,00 Kč	13 404,00 Kč	13 404,00 Kč	
Maximální výše daňového bonusu	60 300,00 Kč	60 300,00 Kč	60 300,00 Kč	60 300,00 Kč	60 300,00 Kč	60 300,00 Kč
Školkové	11 000,00 Kč	9 900,00 Kč	9 200,00 Kč	8 500,00 Kč	-	
Minimální základ pro daňový bonus	66 000,00 Kč	59 400,00 Kč	55 200,00 Kč	48 000,00 Kč	48 000,00 Kč	48 000,00 Kč
Elektronická evidence tržeb jednorázová sleva	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč				

Zdroj: (vlastní zpracování dle zákona č . 586/1992 Sb., 2017)

3.3.5 Funkční požitky

Funkční platy jsou odměny v souvislosti s výkonem funkce ve státní správě, výjimkou je plat a náhrady spojené s výkonem funkce prezidenta

Odměny za výkon funkce

Tyto příjmy mohou být pravidelné i jednorázové. Příjmem v této kategorii jsou i naturální požitky např. zdarma užívání podnikového bytu, užívání motorového vozidla pro služební a soukromé účely.

Příjmy ze závislé činnosti § 6 odst. 7 zákona o daních z příjmů nejsou např. náhrady cestovních výdajů, hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, oděvů, obuvi, přijaté zálohy, náhrady za opotřebení vlastních movitých věcí (náradí, zařízení), povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek.

Příjmy osvobozené od daně z příjmů jsou např. nepeněžní plnění související s odborných rozvojem zaměstnanců, hodnota poskytnutého stravování, hodnota poskytnutých nealkoholických nápojů, nepeněžité náhrady z fondu kulturních a sociálních potřeb, snížení jízdného pro osobu pracující u dopravních společností a jeho rodinné příslušníky, peněžní

plnění za výstrojní a proviantní náležitosti, hodnota přechodného ubytování do výše 3 500,- Kč měsíčně, přechodné ubytování není ubytování během služební cesty. Přechodné bydliště nesmí být ve stejné obci, jako je bydliště zaměstnance.

3.3.6 Prohlášení poplatníka

Jedná se o standardizovaný tiskopis, který slouží k uplatnění nezdánitelných částí základu daně, slev a daňových zvýhodnění na měsíčních zálohách na dani z příjmů. Toto Prohlášení je legislativně řešeno v § 38k odst. 4 zák. 586/1992 Sb., musí být každoročně podepsáno nejdéle do 15.2., pokud poplatník nastupuje do nového pracovního poměru pak nejpozději do 30 dnů po nástupu. Prohlášení smí poplatník podepsat pouze u jednoho zaměstnavatele, pokud existuje více souběžných pracovních poměrů u zaměstnance. Skutečnosti, z kterých plynou úlevy, musí poplatník včas a vhodným způsobem prokázat předložením dokumentů, jež nárok prokazují např. do 30 dnů od narození dítěte. Pokud tak poplatník neučiní, smí tento nárok uplatnit až při ročním zúčtování daně z příjmů. Formulář musí být správně vyplněn, formulář je téměř každoročně upravován a vydáván ministerstvem financí v nové verzi pro rok 2017 je to vzor č. 25.

Zaměstnanec bez podepsaného Prohlášení

Pokud poplatník nepodepíše u zaměstnavatele Prohlášení a příjem, který mu zaměstnavatel hradí je na základě dohody o provedení práce a nepřesahuje měsíčně 10 000,- Kč, pak je poplatníkovi sražena konečná srážková daň ve výši 15%. Příjem není zahrnován do vyměřovacích základů pro zdravotní a sociální pojištění a není zde počítána superhrubá mzda. (Lošťák,M .,Pelech,P .,Rindová,I ., 2017, s . 62)

Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením

Pokud daňový rezident podepíše u zaměstnavatele Prohlášení k dani, pak je mu z hrubých měsíčních příjmů počítána daňová záloha ze závislé činnosti. Příjmy jsou zahrnuty do vyměřovacího základu pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění a je zde použit princip superhrubé mzdy.

Tento způsob se použije i pro zaměstnance bez podepsaného Prohlášení, pokud není splněna a uplatněna konečná daň vybíraná srážkou, ta se odvádí v případě dohod o provedení práce.

Slevy, jejichž poměrná část (tj. 1 /12) nesnižuje zálohovou daň jsou:

- sleva na manželku (manžela) s příjmem nižším než 68 000,- Kč
- sleva za umístění dítěte v předškolním zařízení včetně mateřských škol dle školského zákona

Do nezdanitelné části daně při počítání měsíční zálohové daně se nesmí zahrnout úroky z úvěrů na bytové potřeby, odpočty doplňkového penzijního spoření částky na soukromé životní pojištění ani členské příspěvky zaplacené odborové organizaci.

Tyto položky může daňový poplatník uplatnit až při ročním zúčtování daně, popř. daňovém přiznání, nikoli v průběhu roku, při výpočtu daňových záloh.

Pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů, zvolí dle svého uvážení, u kterého zaměstnavatele uplatní na daňových zálohách slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na děti. U zvoleného zaměstnavatele pak předloží podepsané Prohlášení a dokumenty, které prokazují rozhodné skutečnosti tj. děti ve společné domácnosti, pobírání invalidního důchodu, stupeň invalidity, studium a příprava na budoucí povolání.

(Lošťák,M.,Pelech,P.,Rindová,I., 2017, s. 67).

3.3.7 Nezdanitelné části základu daně

Snížení celoročního základu daně lze dosáhnout i využitím odpočtu nezdanitelných částí daně, jež je nezdanitelná částka bezúplatných plnění (dříve dary) na vymezené účely daňový poplatník může poskytnout obcím, krajům, organizačním složkám státu, pořadatelům veřejných sbírek, právnickým osobám se sídlem na území České republiky bezúplatné plnění a to na vědu a vzdělávání, kulturu, školství, výzkumné a vývojové účely, policii, požární ochranu, podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické, humanitární, charitativní, ekologické, tělovýchovné a sportovní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti, politickým stranám a politickým hnutím na jejich činnost, na odstraňování následků životní pohromy a katastrof v ČR dle § 24 odst. 10 zákona o dani z příjmů. Lze sem zahrnout bezúplatná plnění pro osoby žijící na území České republiky, které vlastní útulky pro zvířata, zajišťují

zdravotní služby, jsou provozovateli školských zařízení, pečují o jedince ohrožených druhů živočichů. Dále se jedná o bezúplatná plnění pro fyzické osoby s bydlištěm na území České republiky, které „jsou poskytovateli zdravotních služeb nebo provozují školy a školská zařízení a zařízení pro péči o toulavá nebo opuštěná zvířata nebo pro péči o jedince ohrožených druhů živočichů, a to na financování těchto zařízení“ (Lošťák, M., Pelech, P., Rindová, I., 2017, s. 115).

Úhrnná hodnota musí činit alespoň 1 000,- Kč, odečíst lze maximálně 15 % z daňového základu (u zaměstnanců max 15 % z ročního úhrnu superhrubé mzdy).

Dalším bezúplatným plněním je bezpříspěvkový odběr krve a jejích složek, za jeden odběr je možno odpočítat po novele zákona o dani z příjmu 254/2017 Sb. částku 3 000,- Kč, dříve byla tato částka 2 000,- Kč. V případě odběru orgánu od žijícího dárce jde o částku 20 000,- Kč. Úhrn odpočtů je omezen na maximálně 15 % ze základu daně z příjmů.

Úroky z úvěrů na financování bytových potřeb (finanční prostředky ze stavebního spoření, hypotečních úvěrů poskytnuté bankou nebo stavebními spořitelny). Jedná se o úhrn částek zaplacených na úrocích ve zdaňovacím období, od kterého se odečítá státní příspěvek poskytnutý podle zvláštních právních předpisů. Jde o úvěry ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru poskytnuté bankou. Aby se jednalo o odčitatelnou položku, je nutné použití úvěru na financování bytových potřeb daňového poplatníka. Pokud by se jednalo o úpravy, přestavbu bytového domu či jednotky za účelem budoucího využití k provozování samostatné činnosti či k nájmu, k rekreačnímu účelu, nelze zaplacené úroky uplatnit ke snížení základu daně.

Příspěvek na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření. V roce 2017 dochází k úpravě částky na odpočet maximálně 24 000,- Kč po snížení zaplacených částek o 12 000,- Kč. Jde o příspěvek na penzijní připojištění se státní příspěvkem na základě smlouvy uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností a doplňkové penzijní spoření podle smlouvy o doplňkovém penzijním spoření uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností. Příspěvek, který je možno uplatnit je souhrn zaplacených měsíčních částek snížený o 12 000,- Kč. Pro rok 2017 bude nejvýhodnější platit 3000,- Kč za měsíc, neboť poplatník s vyššími příjmy může využít nejvyšší možný odpočet k optimalizaci daně u této položky, což je nově 24 000,- Kč.

Pojistné na soukromé životní pojištění

Soukromým životním pojištěním se rozumí pojištění na minimální částku a dožití určitého věku, na smrt, na důchodové pojištění. Musí jít o smlouvu uzavřenou mezi poplatníkem, je zároveň pojistníkem i pojištěným a pojišťovnou.

Částka členských příspěvků placených odborové organizaci. Jde o příspěvek členským organizacím oborového organizaci, poplatník musí být členem této organizace. Lze odečíst 1,5 % z příjmů dle § 6 mimo příjmy § 6, které podléhají zdanění srážkovou daní. Maximální možná srážka je 3 000,- Kč za zdaňovací období.

Úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání pokud jsou splněny zákonné podmínky a to ve výši 10 000,- Kč, pro osobu se zdravotním pojištěním 13 000,- Kč až 15 000,- Kč pokud se jedná o poplatníka s těžším zdravotním postižením.

(Finanční správa, 2017, Zákon 586/1992 sb., o daních z příjmů, 2016, s.14)

3.3.8 Solidární zvýšení daně

Jedná se o zvýšení daně ve výši 7 %. Tato daňová úprava nabyla účinnosti 1. 1. 2013 dle zákona č .500/2012 Sb. novela zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Solidární daň je počítána již při zálohových platbách ust. § 38ha zákona o daních z příjmů. Tato částka se vypočítá z rozdílu příjmů zahrnovaných do základu pro výpočet zálohy a 48 násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení.

Částky přesahující zákonem stanovenou hranici jsou:

**Tabulka č. 2 Maximální vyměřovací základ soc.poj.
Hranice pro solidární daň**

ROK	ČÁSTKY
2012	-
2013	1 242 432,00 Kč
2014	1 245 216,00 Kč
2015	1 277 328,00 Kč
2016	1 296 288,00 Kč
2017	1 355 136,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování (324/2012 Sb., 296/2013 Sb.,
208/2014 Sb., 244/2015 Sb., 325/2016 Sb.)

3.4 Důchodové daně ve světě

Instituce Evropské unie se snaží o harmonizaci a koordinaci v celé daňové problematice. Legislativní oporou pro tuto harmonizaci v Evropské unii zajišťují Směrnice EU a smlouvy o zamezení dvojího zdanění. V historii docházelo k několika daňovým reformám od reforem technických, které řeší jednotlivé drobné krátkodobé zásahy. Dopad do ekonomiky je okrajový. Koordinační reformy, které řeší dva a více daňových základů. Jsou rozsáhlejší a při jejich řešení se využívají politické instrumenty a mnohdy je nutná spolupráce zákonodárců, vlády a odborů. Nejrozsáhlejší jsou komplexní daňové reformy, které upravují z větší části celý daňový systém. (Láchová,L., 2007, s.14)

V některých případech dochází i k reformám strategickým, pokud je záměrem přilákat do ekonomiky zahraniční investory nebo zabránit úniku domácího kapitálu do zahraničí. Taková změna pravidel není pravou reformou, pouze úpravou.

V novodobé historii byly zaznamenány tyto tři významné vlny daňových reforem:

První vlna daňových reforem řešila oddělení sociálního pojištění od individuálních důchodových daní. Vysoké zdanění bylo zapříčiněno rostoucí úlohou státu, která posilovala redistribuční funkci daní. Tato reforma skončila v roce 1965.

Druhá vlna daňových reforem. V této reformě byla řešena problematika vzniku a zavádění daně z přidané hodnoty, která nahradila obrátové daně. Postup byl dohodnut v Římské dohodě v roce 1957. Od roku 1967 byla reforma zavedena do praxe.

Třetí vlna daňových reforem byla velmi rozsáhlá, týkala se zemí Ameriky, Austrálie i několik států Evropy a byla uskutečněna v osmdesátých letech. Řešila radikální snížení sazby důchodových daní a sazby korporátních daní, které byly příliš vysoké. Měla tyto hlavní cíle: posílení ekonomické motivace, zvýšení spravedlnosti, přehlednosti daní, zjednodušení daňových zákonů a zajištění rozpočtové neutrality. (Láchová,L, 2007, s.17)

Důchodová daň v USA

Daň z příjmů fyzických osob se v USA má úpravu na všech úrovních – federální, státní i lokální. Má bohatou historii, kdy v padesátých letech dosahovalo daňové zatížení poplatníka až 91 % sazbou daně z příjmů, ale naopak sazba nejnižšího daňového zatížení bylo 10 % po rozsáhlých daňových úpravách v roce 2001. Federální daně v USA jsou daně progresivními.

„Federální daň je uvalena na příjmy každého, komu plynou příjmy na území USA.

Předmětem daně jsou příjmy ze zaměstnání, zisky z podnikání, příjmy z úroků, z dividend, příjmy z nájemného, příjmy z prodeje nemovitostí, kterou poplatník minimálně 2 roky z posledních pěti uplynulých let využíval k bydlení do určitého limitu, předmětem daně jsou také příjmy založené na transferech jako starobní penze, dávky ze sociálního pojištění nebo dávky v nezaměstnanosti apod.“ (Láchová,L., 2007, s.187)

Poplatník si může snížit svou daňovou povinnost o příspěvky na soukromé penzijní připojištění, přestěhování kvůli pracovnímu místu, úroky z úvěrů na studium, na speciální zdravotní pojištění, alimenty, ztráty z prodeje či výměny majetku, odpočet na poplatníka má dvě formy. Standardní v podobě paušálu nebo detailní v němž jsou zahrnuty zdravotní náklady, zaplacené daně, zaplacené úroky z hypotéčních a investičních úvěrů, dary na dobročinné účely, náklady spojené s prací, ztráty z nehod a přírodních živlů, krádeží neuhrazené pojišťovnou. Poplatník si sám zvolí způsob odpočtu. V USA využívá paušální formu zhruba 1/3 poplatníků a 2/3 poplatníků uplatňují detailní rozepsaný odpočet. Daňové povinnosti podléhají i příjmy dětí, které také musí podávat také daňové přiznání. Většinou ho podávají samostatně. Manželé musí daňové přiznání podávat společně. (Láchová L., 2007, s. 189-190).

Poplatníci mohou využít slevy na dani např. na děti, na vzdělání, náklady na péči o dítě.

Státní daně jsou stanoveny jednotlivými státy je sazba je nižší než u daní federálních. Municipální daně jsou rovněž nižší, většinou nepřesahují 3 %.

V USA je na federální úrovni odvod na zdravotní a sociální pojištění a pojištění v nezaměstnanosti. (Láchová,L., 2007, s. 196)

Důchodová daň v Rusku

Daně z příjmů fyzických osob jsou v Rusku daněmi lineárními, avšak u sociální daně, což je platba na sociální pojištění placené zaměstnavatelem je využívána degresivní sazba.

„Předmětem daně jsou peněžní i nepeněžní příjmy, zahrnované pod následující kategorie:

- příjmy ze závislé činnosti, z nezávislé činnosti a obchodování
- dividendy a úroky, podíly na zisku z právnických osob
- přijaté pojistné
- příjem z autorských práv

- příjem z pronájmu a prodeje majetku
- soukromé penze a stipendia
- příjmy z přepravy, využití potrubí a energetických rozvodů, přenosu dat a obdobných služeb
- ostatní příjmy.“ (Láchová,L ., 2007, s .211)

Od daně jsou osvobozeny starobní důchody a další platby sociálního charakteru, odměny dárcům orgánů a krve a odměny sportovců a odměny za kulturní, vědeckou a výzkumnou činnost.

„Standardní odpočty skupina odpočtů, které mají zohlednit určité typy újmy poplatníků spojené s válečnými nebo jinak nebezpečnými událostmi.“ (Láchová,L .,2007, s . 212) jsou to události Černobylské havárie, které způsobují zdravotní poškození a účastníci, kteří utrpěli zranění při válečných konfliktech, pro pozůstalé po obětech odpočet 400 RUB pro všechny osoby, kde daňový základ přesáhl částku 20 000 RUB informace jsou z roku 2007 (Láchová,L ., 2007, s . 212).

Odpočty na vyživované dítě do 18 let, na studenta do 24 let

Sociální odpočty jsou výdaje na lékařskou pomoc, vztahující se i na manžela, manželku děti do 18 let, na rodiče, je legislativně stanoven limit za zdaňovací období, odpočet darů je stanovena maximální výše, odpočet na vzdělání poplatníka, jeho děti do 24 let v prezenční formě studia

Důchodová daň v Německu

Předmětem daně z příjmů jsou v Německu tyto příjmy:

„příjem ze zemědělství a lesnictví, příjem z obchodu nebo podnikání, příjem z vykonávání profese, příjem ze zaměstnání, kapitálový příjem, příjem z pronájmu nemovitého majetku a určitého hmotného movitého majetku, příjem z licenčních poplatků a ostatní příjem. Mezi osvobozené příjmy se zařazují platby ze zdravotního pojištění, úrazového pojištění, pojištění pro případ invalidity nebo penzijního pojištění, sociální příspěvky, platby do zákonného penzijního programu a stipendia.“ (Široký,J., 2010, s.253)

Nezdanitelná část základu daně:

- Na poplatníka, u společného zdanění manželů dvojnásobek
- Na vyživované dítě a dvojnásobek u společného zdanění manželů

- Na péči o dítě, výchovu a vzdělání – dvojnásobek u společného zdanění manželů

Od základu daně lze odečíst i mimořádné osobní výdaje a platby pojištění a darů. Lze využít i slevu na výdaje vynaložené na pomoc v domácnosti..

„Sazba daně je klouzavě progresivní, k samotné dani je navíc uvalena solidární přírůžka ve výši 5,5 %. Vypočítává se zvlášť u svobodného/rozvedeného poplatníka a zvlášť při uplatňování společného zdanění manželů.“ (Široký, J., 2010, s. 254)

Zaměstnanci povinně odvádí platby na penzijní pojištění, zdravotní pojištění, pojištění v nezaměstnanosti a pojištění pro případ invalidity a stáří, tato platba je navýšena u bezdětných zaměstnanců.

Od 1.1.2015 je zavedena minimální mzda, která činí 8,50 EUR/hod. (EURES-TriRegio, 2017)

V Německu je důležitou daní daň církevní.

Důchodová daň v Polsku

Základem daně z příjmu v Polsku je souhrn příjmů z těchto příjmových kategorií:

„příjem ze závislých povolání, včetně zaměstnaneckého a důchodového příjmu, příjem z nezávislých povolání, příjem z podnikání, příjem ve vybraných zemědělských sektorech, příjem z nemovitého majetku (příjem z pronájmu), příjem z investic a majetkových práv (investiční příjem), příjem z prodeje nemovitého majetku, majetkových práv a movitého majetku, ostatní příjem.“ (Široký, J., 2010 s. 265)

Ze základu daně se odpočítávají uznatelné výdaje. Osvobozené od daně jsou státní sociální dávky a příjmy z pojištění osob a majetku.

Odpočty a slevy na dani jsou základní odpočitatelná částka na poplatníka je 3089 PLN na poplatníka. Dary do výše max 6 % ročního příjmu. Náklady na internetové připojení nejvýše 760 PLN ročně. Slevy mohou činit nejvýše 1 % splatné daně.

Daňové sazby jsou v Polsku klouzavě progresivní. Platí se zde daňové zálohy, které jsou vyrovnány při podání daňového přiznání za rok do 30.4. následujícího roku, kdy vznikly daňové příjmy. Manželé mohou podat společné daňové přiznání, pokud mají majetek ve společném vlastnictví a manželství trvalo celé zdaňovací období. Kapitálový příjem je daněn srážkovou daní 19 %.

Příspěvky na sociální pojištění zaměstnanců se vypočítávají z hrubého příjmu zaměstnance.

Daň z příjmů fyzických osob činí 18 % od této částky se odpočítává částka 556,02 zł, pokud úhrn příjmů převyšuje částku 85 528,- zł (cca 513 tis. Kč) se platí 14839,02 zł + 32% z částky převyšující 85 528,- zł. Na nezaopatřené dítě lze uplatnit slevu na děti ve výši 1 112,- zł. (Ministerstwo Finansów, 2011-2017)

V Polsku je také zavedena církevní daň.

Důchodová daň v Rakousku

Danění v Rakousku je oddělené pro manžele i pro děti.

Zdanitelné příjmy jsou v rakouské legislativě výčtem zapsány v seznamu příjmů, pokud některý příjem není uveden, pak není zdanitelný.

„Příjmy se člení do kategorií: příjmy ze zemědělské činnosti a lesního hospodaření, příjmy z výkonu odborných a jiných nezávislých služeb, příjmy z obchodu a podnikání, zaměstnanecké příjmy, kapitálové příjmy, příjmy ze starobních a jiných důchodů, příjmy z pronájmu a licenčních poplatků a ostatní příjmy.“ (Široký,J., 2010, s. 275)

Souhrn zdanitelných příjmu je upraven odečtením uznatelných výdajů, osvobozených příjmů, ztrát a ostatních částek snižující daňový základ.

Osvobozené jsou sociální příspěvky a pomoci, např. na vědu, výzkum, umění a školné včetně grantů.

Pro určité kategorie poplatníků je možné využít paušální odpočet.

Daňový základ je upraven o standardní odpočitatelné položky, dále je možné odečíst částky zaplacených úroků, částky životního pojištění a pořizovací náklady nákupu nově vydaných akcií rakouských společností. Je možné využít i slevu na manželku, manžela, pokud jeho příjem nepřesahuje 2 200 EUR, pokud je v domácnosti alespoň 1 dítě je limit 6 000 EUR ročně. Dále lze uplatnit slevy na dítě, slevu na dopravu do zaměstnání, poplatníci, kteří pobírají důchod, mají nárok na slevu na dani. Zálohy na daň jsou placeny čtvrtletně.

Sociální pojištění musí platit všichni zaměstnanci (daňový rezidenti) jako procento svého příjmu, a to ročně nebo měsíčně.

V Rakousku je zavedena také církevní daň.

Důchodová daň na Slovensku

Daň z příjmů na Slovensku je velmi podobná dani z příjmů v ČR, největší rozdílem je výpočet daně, kdy v ČR je základ daně pojem superhrubá mzda, což je hrubá mzda navýšena o sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem a na Slovensku činí základ daně pouze hrubá mzda. Sazba daně na Slovensku je ale vyšší, činí 19 % ze základu daně. Hlavní rozdíl mezi českou a slovenskou úpravou je v nezdanitelné části daně a daňového zvýhodnění, kdy v české úpravě je základní částka na poplatníka, ve formě slevy a na Slovensku je tato částka nezdanitelnou částí základu daně.

Příspěvky na sociální pojištění se na Slovensku vypočítávají z hrubého příjmu zaměstnance a jsou srážkou ze mzdy, kterou odvádí jejich zaměstnavatelé.

3.5 Mzdy

3.5.1 Mzda a plat

„§ 109 Mzda, plat a odměna z dohody

1) Za vykonanou práci přísluší zaměstnanci mzda, plat nebo odměna z dohody za podmínek stanovených tímto zákonem, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.

2) Mzda je peněžité plnění a plnění peněžité hodnoty (naturální mzda) poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci, není-li v tomto zákoně dále stanoveno jinak

3) Plat je peněžité plnění poskytované za práci zaměstnanci zaměstnavatelem, kterým je:

- a) stát
- b) územní samosprávný celek,
- c) státní fond
- d) příspěvková organizace, jejíž náklady na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou plně zabezpečovány z příspěvku na provoz poskytovaného z rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních právních předpisů,
- e) školská právnická osoba zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí podle školského zákona, nebo
- f) regionální rada regionu soudržnosti,

s výjimkou peněžitého plnění poskytovaného občanům cizích států s místem výkonu práce mimo území České republiky.

4) Mzda a plat se poskytují podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, podle obtížnosti pracovních podmínek, podle pracovní výkonnosti a dosahovaných pracovních výsledků.

5) Odměna z dohody je peněžité plnění poskytované za práci vykonanou na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti.“ (Vysokajová,M. a spol., 2013, s.273) komentář zákoník práce

Mzdový list

Jedná se o dokument, který vystavuje zaměstnavatel o každém zaměstnanci. Je to forma statistiky o daném zaměstnanci, v níž je uvedeno jméno zaměstnance, stav, věk, bydliště, kontakt a další osobní údaje a dále zaznamenává počet odpracovaných hodin, výši hrubé mzdy, výši odvodů, srážek, uplatněných bonusů a slev atd.

Složky mzdy

Mzda má dvě základní složky. *Pevnou složku*, která je po dohodě zaměstnance a zaměstnavatele stanovena ve mzdovém výměru, který má písemnou podobu a součástí pracovní smlouvy a *pohyblivou složku*. Jedná se o příplatky, které jsou zaměstnanci vyplaceny, pokud jsou splněny určité podmínky. Jsou to např. prémie, výkonnostní odměny, příplatek za pohotovost, odměna jednorázová, mimořádná, stabilizační – při jubileu, osobní ohodnocení, práci ve ztížených podmínkách, osobní ohodnocení, osobní příplatek a další příplatky.

Základní formy mzdy:

Časová mzda – časová mzda hodinová, je vypočtena vynásobením mzdové sazby dle mzdového tarifu a odpracovaných hodin. Časová mzda měsíční je stanovena mzdovým tarifem dle kalendářního měsíce. (Tomší I., 2008, s. 255)

Úkolová – je určen cíl, za který obdrží zaměstnanec mzdu. Závisí, buď na splnění času tzn. normy, pak se jedná o mzdu za normohodiny, anebo závisí na počtu jednotek, které zaměstnanec vyrobí, jedná se o mzdu za kusy. Růst mzdových tarifů může být

u výkonnostních norem lineární průběh, progresivní průběh, popř. degresivní průběh. (Tomší I, 2008, s. 257)

Podílová – zaměstnanec je zainteresován na produktivitě společnosti. Je odměňován na základě podílové sazby např. na obratu, tržbách, hospodářském výsledku za dané období apod.

Smíšená nebo také kombinovaná mzda je různá kombinace výše zmíněných forem mzdy, např. časová mzda v kombinaci s podílovou mzdou.

Zaměstnanec, který dostává plat, je zařazen do platové třídy a přísluší mu platový tarif dle vykonávané práce.

Zvláštní formou je naturální mzda, s kterou musí zaměstnanec souhlasit. Jde o částečnou náhradu peněžní složky mzdy. Jedná se o výrobky, zboží, služby a práce v ceně, která je obvyklá, nebo o částku, o kterou zaměstnavatel sníží obvyklou cenu za výrobky, výkon, zboží, služby pro zaměstnance.

Druhy mezd

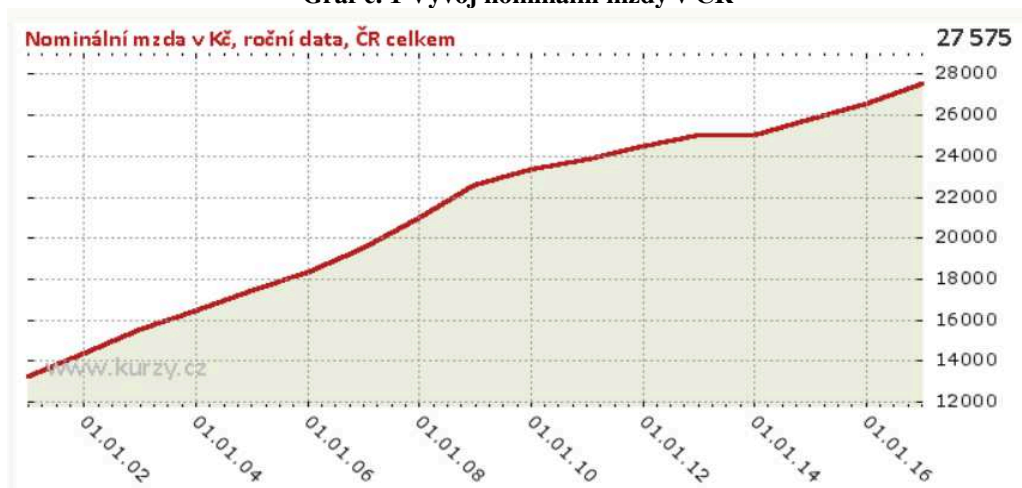
- hrubá mzda – je základní mzda např. úkolová, časová, smíšená a další příplatky, odměny prémie
- čistá mzda – je hrubá mzda, od které jsou odečteny zákonné srážky (sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů fyzických osob)
- částka k výplatě – je čistá mzda snížená o ostatní srážky
- dekretová mzda – je hodnota mzdového tarifu navýšená o osobní ohodnocení
- od roku 2008 je zaveden pojem superhrubá mzda – jedná se o částku, která slouží pouze pro výpočet daně z příjmů. Je to navýšená hrubá mzda o zdravotní pojištění (9 %) a sociální pojištění (25%), které hradí zaměstnavatel.

Další dělení:

Reálná mzda je průměrná (nominální) mzda očištěná o inflaci. Vyjadřuje kupní sílu obyvatelstva. Jde o poměr nákladů na uspokojování základních potřeb a peněžní odměna za vykonanou práci. Pokud vzroste nominální mzda nemusí vzrůst i reálná mzda, jelikož na reálnou mzdu působí vzrůst cen zboží a služeb a ten se liší od vzrůstu průměrných mezd.

Nominální mzda je průměrná hrubá mzda. Odměna za práci a příplatky, prémie, ohodnocení. Vývoj nominální mzdy popisuje graf č.1 Vývoj nominální mzdy v ČR.

Graf č. 1 Vývoj nominální mzdy v ČR

Zdroj: (ČNB, 2017)

Medián mezd je očištěn o krajní hodnoty, jedná se o prvních 10 % a nejvyšších 10 %. Rozpětí je tedy 80 % středních hodnot hrubých mezd.

Tabulka č. 3 Medián mezd v ČR v letech 2012-2017

Rok	I/Q	II/Q	III/Q	IV/Q
2012	20 075,00 Kč	20 707,00 Kč	20 639,00 Kč	21 890,00 Kč
2013	20 188,00 Kč	20 988,00 Kč	21 110,00 Kč	22 153,00 Kč
2014	21 144,00 Kč	21 671,00 Kč	21 661,00 Kč	22 667,00 Kč
2015	21 289,00 Kč	22 160,00 Kč	22 478,00 Kč	23 728,00 Kč
2016	22 528,00 Kč	23 013,00 Kč	23 508,00 Kč	25 052,00 Kč
2017	23 705,00 Kč	24 885,00 Kč	25 181,00 Kč	

Zdroj: (vlastní zpracování, Český statistický úřad, 2017)

Minimální mzda

Minimální mzda je nejnižší možná státem stanovená odměna za práci na základě smlouvy o pracovněprávním vztahu. Pokud nedosáhne mzda výše minimální mzdy, musí zaměstnavatel chybějící částku zaměstnanci doplatit do výše minimální mzdy.

Tabulka č. 4 Minimální mzda

ROK	Minimální mzda
2012	8 000,00 Kč
2013	8 500,00 Kč
2014	8 500,00 Kč
2015	9 200,00 Kč
2016	9 900,00 Kč
2017	11 000,00 Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, Ministerstvo práce a sociální věcí 2017)

Zaručená mzda je přesně definována v § 112 zákoníku práce

Jedná se o mzdu, která zaměstnanci náleží dle uzavřeného pracovněprávního vztahu. Částka zaručené mzdy nesmí být nižší, než stanoví zákon, tj. nesmí být nižší než základní sazba minimální mzdy. To se týká i příplatku za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu, pokud by byla úhrada nižší, má zaměstnavatel povinnost tuto částku doplatit. (Zákoník práce, 2017)

3.5.2 Sociální pojištění zaměstnanců

Sociální pojištění má tři základní složky. Pojistné na důchodové pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na nemocenské pojištění. Sociální pojištění musí hradit zaměstnanci i OSVČ.

Sazba sociálního pojištění je celkem 31,5 %. Zaměstnanec hradí 6,5 % celá tato částka jde na důchodové pojištění, vypočtenou částku sráží a odvádí zaměstnavatel ze mzdy zaměstnance. Zaměstnavatel platí celkem 25 % a to takto 2,3 % na nemocenské pojištění, 21,5 % na důchodové pojištění a 1,2 % na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

OSVČ je povinen odvod a platbu provádět sám, sazba je 25 % z vyměřovacího základu pro hlavní činnost a 10% z vyměřovacího základu pro vedlejší činnost.

Vyměřovací základ u zaměstnance činí hrubá mzda, u OSVČ je to polovina zisku z předchozího zdaňovacího období, pokud je tato částka nižší platí pojištění z minimálního vyměřovacího základu. Tato částka je stanovena vyhláškou MPSV a činí 25 % průměrné mzdy.

Pojištění má stanovenou i maximální výši vyměřovacího základu. Maximální vyměřovací částka je 48 násobek průměrné mzdy. (Finance, 2017)

3.5.3 Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění slouží k pokrytí základní zdravotní péče. Povinnost úhrady tohoto pojištění platí pro zaměstnance, část hradí zaměstnanec a část z hrubé mzdy zaměstnanec hradí zaměstnavatel, OSVČ a osoby bez zdanitelných příjmů. Za osoby bez zdanitelných příjmů platí stát. Toto pojištění je hrazeno přímo zdravotním pojišťovnám. V ČR je 7 zdravotních pojišťoven. Jsou to Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Vojenská zdravotní pojišťovna ČR, Česká průmyslová zdravotní pojišťovna, Oborová zdravotní poj. zaměstnanců banka, poj. a stav., Zaměstnanecká pojišťovna Škoda, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR, Revírní bratrská pokladna, zdrav. pojišťovna.

(Ministerstvo zdravotnictví, 2017)

Vyměřovací základ činí veškeré příjmy ze závislé činnosti, které zaměstnanci náležejí v souvislosti s pracovní činností, kterou vykonává na základě pracovní smlouvy. Jsou to plnění peněžité i nepeněžité povahy, které nejsou osvobozeny od daně z příjmů. Pro OSVČ je vyměřovacím základem polovina zisku, jež vykázal v minulém zdaňovacím období (přepočteno na měsíční částky), tj. příjmy a od nich odečtené náklady na jejich dosažení.

Minimální vyměřovací základ je částka minimální mzdy, pokud je mzda zaměstnance nižší je povinen doplatit 13,5 % z rozdílu základů.

Maximální vyměřovací základ byl až do roku 2012, v roce 2012 činil 1 809 864,- Kč.

Od 1.1.2013 byla pozastavena ustanovení o maximálním vyměřovacím základu.

Od 1.1.2015 již pojem maximální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění neplatí.

(Finance, 2017)

Sazba zdravotního pojištění je 13,5 % z vyměřovacího základu. Dvě třetiny platí zaměstnavatel což je 9 % , jde o část mzdových nákladů, 4,5 % sráží a odvádí ze mzdy za zaměstnance.

3.5.4 Výpočet čisté mzdy

Hrubá mzda dle pracovní smlouvy a další příjmy (např. 1 % z pořizovací ceny osobního automobilu používaného pro soukromé účely atd.)

Úhrn je vyměřovacím základem pro zdravotní a sociální pojištění.

- Zaměstnanec platí 4,5% zdravotní pojištění, sráží o odvádí zaměstnavatel
- Zaměstnavatel hradí 9%, tato částka tvoří součást mzdových nákladů
- Zaměstnanec platí 6,5% sociální pojištění, odvádí zaměstnavatel
- Zaměstnavatel platí 25% sociální pojištění, tato část je další součástí tvořící mzdové náklady.

Po vypočtení těchto odvodů se vypočítá superhrubá mzda. Je to součet hrubé mzdy a sociálního a zdravotního pojištění hrazené zaměstnavatelem. Superhrubá mzda je mzdovým nákladem pro zaměstnavatele.

Tato částka zaokrouhlená na celé stokoruny je daňovým základem pro výpočet daně z příjmů fyzických osob. Při ročním zúčtování je upravena o nezdanitelné části, odčitatelné položky. Tato částka je zaokrouhlena na celé stokoruny nahoru při měsíčních zálohách na daň. Roční zaokrouhlení je směrem na celé stokoruny dolu.

Z daňového základu je vypočtena daňová povinnost, jejíž sazba je 15 %, od daně jsou odečteny slevy např. na poplatníka, při ročním zúčtování slevu na manželku, manžela s ročními příjmy pod 68000,- Kč, na invaliditu, na studenta, na ZTP/P. Daň po slevě lze snížit ještě uplatněním daňového zvýhodnění na děti a při ročním zúčtování lze uplatnit i roční školkovné. Jak je patrné, některé slevy lze odečíst jen při roční zúčtování, některé lze rozdělit na poměrnou část 1/12 a užít je již při vypočtení měsíční daňové zálohy.

Výsledná částka je daňovou povinností, při měsíčním zúčtování se jedná o zálohu na daň. Pokud jsou zálohy na daň vyšší, než daň při ročním zúčtování jedná se o přeplatek, pokud jsou zálohy na daň nižší je nutné daň doplatit.

Čistá mzda je vypočtena tak, že se od hrubé mzdy odečte sociální a zdravotní pojištění, které hradí zaměstnanec a vypočtená daňová záloha.

Částka k výplatě je pak ponížena o ostatní srážky např. srážky z exekucí a navýšena o různé příplatky, které nepodléhají dani z příjmů např. o cestovné atd.

4 Vlastní práce

V této části bude provedeno vyhodnocení vlivu daňových slev a daňového zvýhodnění, bonusů na čistou mzdu pro osoby s různou výší příjmů. Pomocí modelových případů bude propočítáno, jaký podíl činí daňové slevy a daňové zvýhodnění. V modelových případech půjde o zaměstnance, kteří mají podprůměrnou mzdu, průměrnou mzdu a nadprůměrnou mzdu. Ve skupině zaměstnanců s podprůměrnou a průměrnou mzdou, budou zastoupeny vždy 3 kategorie zaměstnanců. Ve skupině zaměstnanců s nadprůměrnou mzdou, jsou uváděny pouze dva případy, je vynechán poplatník, který má nárok na slevu na invaliditu I. a II. stupně. Bude provedena komparace zmíněných daňových slev, daňových zvýhodnění a čisté mzdy, pro větší přehled bude provedeno i grafické znázornění. Trend vlivu slev na čistou mzdu bude posuzován na modelových příkladech za časové období 2012 až 2017. Grafické vyhodnocení bude v částkách Kč za každý modelový případ, ale i v podílu nárůstu čisté mzdy při započtení daňových slev a zvýhodnění.

Tabulka č. 5 Průměrná hrubá měsíční mzda

ROK	Průměrná měsíční hrubá mzda
2012	25 100,00 Kč
2013	25 051,00 Kč
2014	25 753,00 Kč
2015	26 606,00 Kč
2016	27 589,00 Kč
2017	27 889,00 Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, Český statistický úřad, 2017)

4.1 Modelové příklady

V modelových příkladech budou vytvořeny tři skupiny, modelace bude provedena pro roky 2012 až 2017.

První kategorií bude příjmová skupina lidí s podprůměrnou mzdou. Mzda bude tvořit 65 % mzdy průměrné. K modelaci budou vytvořeny tři případy:

- zaměstnanec, který uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka, měsíční částka je 2 070,- Kč

- zaměstnanec, který uplatňuje základní slevu na poplatníka (částka 2 070,- Kč za měsíc), dále uplatňuje slevu za invaliditu prvního a druhého stupně, měsíční částka činí 210,- Kč
- zaměstnanec, který uplatňuje základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na 2 děti ve společně hospodařící domácnosti.

Druhá kategorie bude totožná, ale příjem těchto osob bude na úrovni průměrných mezd v jednotlivých letech 2012 až 2017.

Ze třetí kategorie příkladů, je vyřazen zaměstnanec, který uplatňuje základní slevu na poplatníka a zároveň slevu na invaliditu prvního a druhého stupně. Důvodem je to, že tato skupina je marginální ve své podstatě, a zaměstnanců, kteří pobírají nadprůměrnou mzdu a mají nárok na uplatnění invalidity je zanedbatelné množství. Čistá mzda, daňové slevy a jejich vliv na výši čisté mzdy budou propočítány pro poplatníka, který uplatňuje daňové zvýhodnění na 2 děti a poplatníka, který uplatňuje pouze základní slevu. Pro výpočty čisté mzdy bude počítáno s měsíčními maximálními limity základu pro výši platby sociálního pojištění viz tabulka, zdravotní pojištění mělo stanoven maximální limit základu pouze v roce 2012, roční částka činila 1 809 864,- Kč a měsíční částky vychází na částku 150 822,- Kč.

Tabulka č. 6 Horní hranice sociálního pojištění

Horní hranice limitu pro platbu sociálního pojištění

	Roční hranice	Měsíční hranice
2012	1 206 576,00 Kč	100 548,00 Kč
2013	1 242 432,00 Kč	103 536,00 Kč
2014	1 245 216,00 Kč	103 768,00 Kč
2015	1 277 328,00 Kč	106 444,00 Kč
2016	1 296 288,00 Kč	108 024,00 Kč
2017	1 355 136,00 Kč	112 928,00 Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, Finance, 2017)

4.2 Příjmová skupina zaměstnanců s podprůměrnou mzdou

Do kategorie příjmové populace s podprůměrnou mzdou spadá skupina zaměstnanců s velmi nízkými příjmy. Řadí se sem zaměstnanci, jejichž mzda nedosahuje 67% průměrné mzdy. Zaměstnanci v oscilačním pásmu minimální mzdy mají příjmy, kde po odečtení základní slevy na poplatníka vychází nulová daň, proto nebudou do modelových případů zahrnuti.

V modelovém příkladu budou uvedeny tři případy. Jeden poplatník bude uplatňovat základní slevu na poplatníka a slevu na invaliditu prvního a druhého stupně, jeden poplatník bude uplatňovat základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na 2 děti, jeden poplatník bude uplatňovat pouze základní slevu na poplatníka.

První modelový případ bude propočítán pro poplatníka, který je částečně invalidní. Je mu přiznána invalidita prvního či druhého stupně, takže kromě základní slevy na poplatníka ve výši 2 070,- Kč, bude uplatňovat slevu na invaliditu dle § 35ba, odst. c, Zákona od daní z příjmů č. 586/1992 Sb. ročně 2 520,- Kč, měsíční sleva činí 210,- Kč. Jeho příjem je podprůměrný dosahuje 65 % průměrné mzdy.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 16 315,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 061,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 079,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 735,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 469,- Kč
Superhrubá mzda		= 21 863,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 21 900,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 285,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
invalidita prvního nebo druhého st.		= 210,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 1 005,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč

Celkové snížení daně	= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 11 234,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 13 514,- Kč
Sleva na dani v %	69 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	20,30 %

V roce 2012 má poplatník nárok na slevu na dani (pokud podepsal Prohlášení k dani a je v zaměstnaneckém poměru) ve výši 69 % tj. 2 280,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 1 005,- Kč. Jeho čistá mzda je vyšší o 20,30 %, takže místo 11 234,- Kč, je mu vyplaceno 13 514,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na které má nárok.

ROK 2013

Hrubá mzda	= 16 283,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	= 1 059,- Kč
zaměstnavatel (25%)	= 4 071,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 733,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 1 466,- Kč
Superhrubá mzda	= 21 820,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 21 900,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 285,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
invalidita prvního nebo druhého st.	= 210,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 1 005,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň. slev a zvýhodnění	= 11 206,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 13 486,- Kč
Sleva na dani v %	69 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	20,35 %

Pokud v roce 2 013 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 69 % tj. 2 280,- Kč, které nemusel hradit, zálohová daň v tomto případě činila 1 005,- Kč. Jeho čistá mzda se mu zvýšila o 20,35 % z částky 11 206,- Kč, kde nejsou zahrnuty slevy, na čistou mzdu ve výši 13 486,- Kč se sníženou zálohou na daň o zákonné měsíční slevy na dani.

ROK 2014

Hrubá mzda		= 16 740,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 089,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 185,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 754,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 507,- Kč
Superhrubá mzda		= 22 432,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 22 500,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 375,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
invalidita prvního nebo druhého st.		= 210,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 1 095,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 11 522,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 13 802,- Kč
Sleva na dani v %		68 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		19,79 %

Pokud v roce 2014 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 68 % tj. 2 280,- Kč, které nemusel hradit, zálohová daň v tomto případě činila 1 095,- Kč. Jeho čistá mzda se mu zvýšila o necelých 19,79 % z částky 11 522,- Kč, které by obdržel při neuplatnění daňových slev na konečných 13 802,- Kč po navýšení o slevy na dani.

ROK 2015

Hrubá mzda		= 17 309,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 126,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 327,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 779,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 558,- Kč
Superhrubá mzda		= 23 194,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 23 200,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 480,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
invalidita prvního nebo druhého st.		= 210,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 1 200,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 11 924,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 14 204,- Kč
Sleva na dani v %		66 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		19,12 %

Pokud v roce 2015 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 66 % vypočtené daně tj. 2 280,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 1 200,- Kč. Jeho čistá mzda se mu zvýšila o 19,12 % z částky 11 924,- Kč, kde nejsou zahrnuty daňové slevy, na celkových 14 204,- Kč, které tvoří navýšená čistá mzda o uplatněné slevy na dani.

ROK 2016

Hrubá mzda		= 17 933,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 166,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 484,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 807,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 614,- Kč

Superhrubá mzda	= 24 031,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 24 100,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 615,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
invalidita prvního nebo druhého st.	= 210,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 1 335,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 12 345,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 14 625,- Kč
Sleva na dani v %	63 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	18,47 %

Pokud v roce 2016 uvedený poplatník využil slev na dani, ušetřil 63 % z částky daně. Daň byla v tomto případě snížena částku 2 280,- Kč, zálohová daň činí 1 335,- Kč. Jeho čistá mzda se byla tak navýšena o 18,47 % z částky 12 345,- Kč, kterou by obdržel při neuplatnění slev na částku 14 625,- Kč při uplatnění zákonem daných slev na dani.

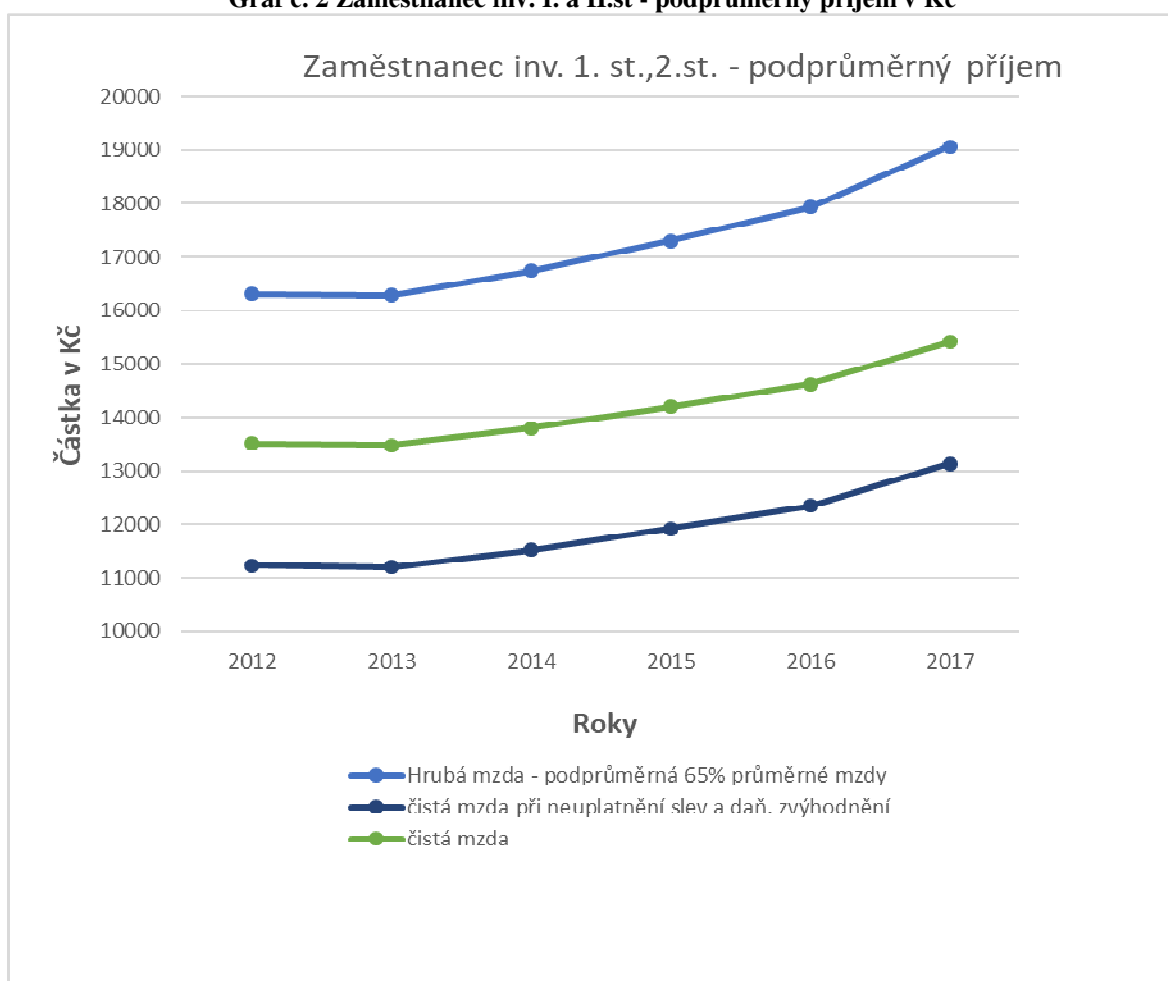
ROK 2017

Hrubá mzda	= 19 075,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	= 1 240,- Kč
zaměstnavatel (25%)	= 4 769,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 858,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 1 717,- Kč
Superhrubá mzda	= 25 561,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 25 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 840,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
invalidita prvního nebo druhého st.	= 210,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč

Záloha na daň	= 1 560,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 13 137,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 15 417,- Kč
Sleva na dani v %	59 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	17,36 %

Pokud v roce 2017 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 59 % tj. 2 280,- Kč, které nemusel hradit, zálohová daň v tomto případě činila 1 560,- Kč. Jeho čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 17,36 % z částky 13 137,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 15 417,- Kč, která byla navýšena vlivem daňových slev.

Graf č. 2 Zaměstnanec inv. I. a II.st - podprůměrný příjem v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Druhým modelovým případem v této kategorii bude poplatník, který pobírá také 65% průměrné mzdy. Bude uplatňovat základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na dvě děti.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 16 315,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 061,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 079,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 735,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 469,- Kč
Superhrubá mzda		= 21 863,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 21 900,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 285,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 234,- Kč
Záloha na daň		= 0,- Kč
Daňový bonus		= 1 019,- Kč
Celkové snížení daně		= 3 285,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 11 234,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 15 538,- Kč
Sleva na dani v %		100 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		38,31 %

Pokud v roce 2012 uvedený poplatník byl v zaměstnaneckém poměru a podepsal prohlášení k dani, ušetřil na dani 100 % tj. 3 285,- Kč, zálohová daň byla 0,- Kč a má nárok na daňový bonus ve výši 1 019,- Kč. Jeho čistá mzda činí se zahrnutím daňového bonusu částku zvýšenou o 38,31 %, takže místo 11 234,- Kč, obdrží částku 15 538,- Kč.

ROK 2013

Hrubá mzda		= 16 283,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 059,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 071,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 733,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 466,- Kč
Superhrubá mzda		= 21 820,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 21 900,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 285,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 2 234,- Kč
Záloha na daň		= 0,- Kč
Daňový bonus		= 1 019,- Kč
Celkové snížení daně		= 3 285,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 11 206,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 15 510,- Kč
Sleva na dani v %		100 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		38,41 %

V roce 2013 činí částka slevy na dani po započtení slev a daňového zvýhodnění 100 % tj. 3 285,- Kč, zálohová daň v tomto případě je nulová, naopak je vyplacen daňový bonus ve výši 1 019,- Kč. Čistá mzda tak vzrostla o 38,41 % z částky 11 206,- Kč, na částku 15 510,- Kč, kde jsou zohledněny slevy i daňové zvýhodnění a započítán daňový bonus.

ROK 2014

Hrubá mzda		= 16 740,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 089,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 185,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 754,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 507,- Kč
Superhrubá mzda		= 22 432,- Kč

Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 22 500,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 375,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 2 234,- Kč
Záloha na daň	= 0,- Kč
Daňový bonus	= 929,- Kč
Celkové snížení daně	= 3 375,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 11 522,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 15 826,- Kč
Sleva na dani v %	100 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	37,35 %

Pokud v roce 2014 uvedený daňový subjekt využil slev na dani a daňová zvýhodnění ušetřil na zálohové dani 100 % tj. 3 375,- Kč, zálohová daň byla nulová, navíc má nárok na vyplacení daňového bonusu ve výši 929,- Kč. Čistá mzda v tomto případě vzrostla o 37,35 %, místo částky 11 522,- Kč, ve které nejsou započítány slevy ani daňové zvýhodnění, má daňový subjekt nárok na čistou mzdu ve výši 15 826,- Kč.

ROK 2015

Hrubá mzda		= 17 309,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 126,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 327,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 779,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 558,- Kč
Superhrubá mzda		= 23 194,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 23 200,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 480,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 2 434,- Kč
Záloha na daň		= 0,- Kč
Daňový bonus		= 1 024,- Kč

Celkové snížení daně	=	3 480,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	=	11 924,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	=	16 428,- Kč
Sleva na dani v %		100 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		37,77 %

V roce 2015 činí částka slevy na dani po započtení slev a daňového zvýhodnění 100 % tj. 3 480,- Kč, zálohová daň v tomto případě je nulová, naopak je vyplacen daňový bonus ve výši 1 024,- Kč. Čistá mzda tak vzrostla o 37,77 % z částky 11 924,- Kč, na částku 16 428,- Kč, ve které jsou zohledněny slevy i daňové zvýhodnění a započítán daňový bonus.

ROK 2016

Hrubá mzda		=	17 933,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	=	1 166,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	=	4 484,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	=	807,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	=	1 614,- Kč
Superhrubá mzda		=	24 031,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		=	24 100,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		=	3 615,- Kč
Slevy na dani – základní		=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		=	2 534,- Kč
Záloha na daň		=	0,- Kč
Daňový bonus		=	989,- Kč
Celkové snížení daně		=	3 615,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		=	12 345,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		=	16 949,- Kč
Sleva na dani v %			100 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění			37,29 %

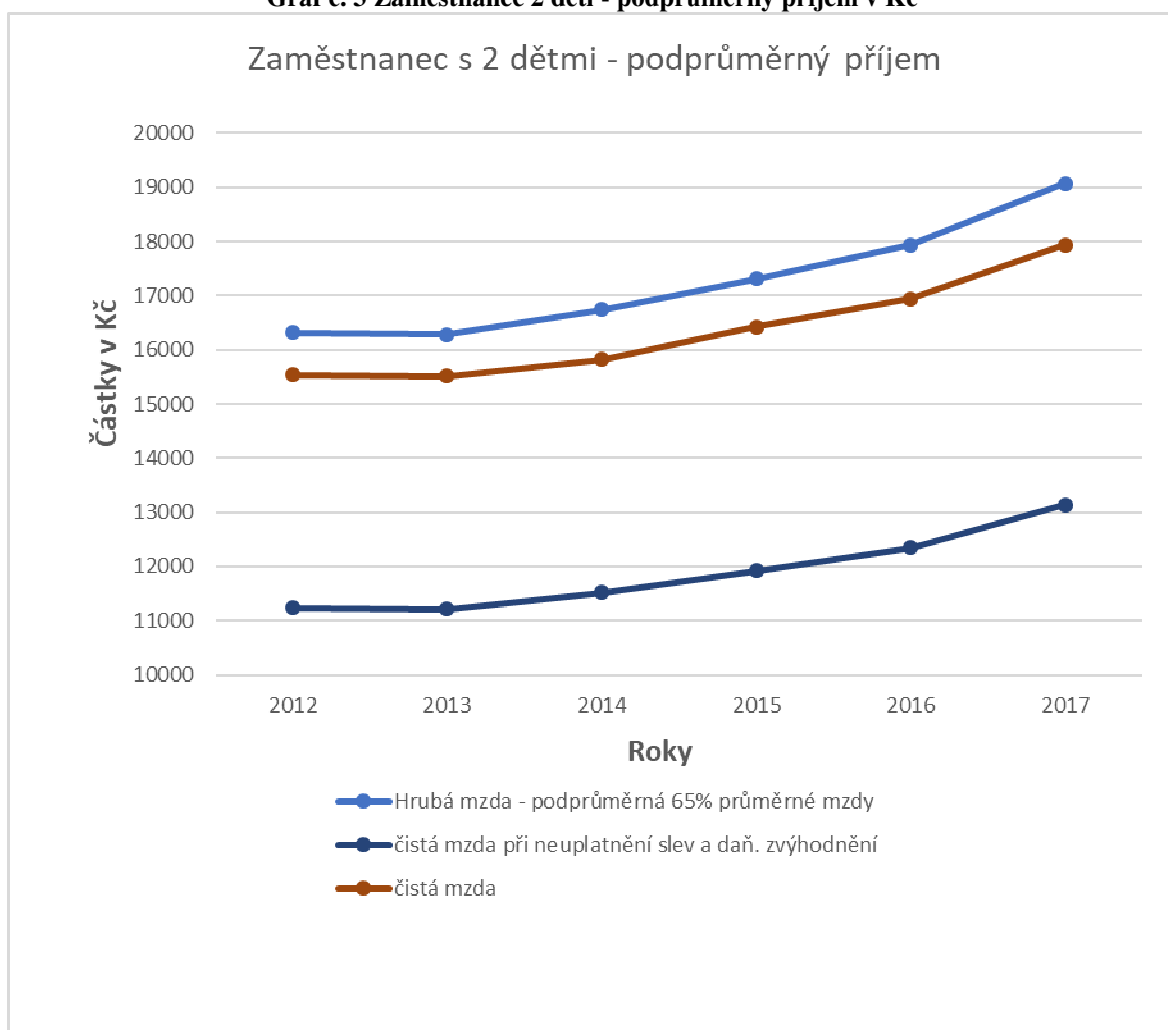
V roce 2016 činí částka slevy na dani po započtení slev a daňového zvýhodnění 100 % tj. 3 615,- Kč, zálohová daň v tomto případě je nulová, naopak je vyplacen daňový bonus ve výši 989,- Kč. Čistá mzda tak vzrostla o 37,29 %, z částky 12 345,- Kč, na částku 16 949,- Kč, kde jsou zohledněny slevy i daňové zvýhodnění a započítán daňový bonus.

ROK 2017

Hrubá mzda		= 19 075- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 240,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 769,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 858,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 717,- Kč
Superhrubá mzda		= 25 561,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 25 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 840,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 2 734,- Kč
Záloha na daň		= 0,- Kč
Daňový bonus		= 964,- Kč
Celkové snížení daně		= 3 840,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 13 137,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 17 941,- Kč
Sleva na dani v %		100 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		36,57 %

Pokud v roce 2017 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 100 % tj. 3 840,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 0,- Kč, navíc vznikl nárok na vyplacení daňového bonusu ve výši 964,- Kč. Čistá mzda při využití slev na dani a daňového zvýhodnění vzrostla o 36,57 % z částky 13 137,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 17 941,- Kč vlivem slev a daňového zvýhodnění.

Graf č. 3 Zaměstnanec 2 děti - podprůměrný příjem v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Třetí modelový případ bude propočítán pro poplatníka, který je bezdětný. Uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka ve výši 2 070,- Kč. Jeho příjem je podprůměrný dosahuje 65 % průměrné mzdy.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 16 315,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 061,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 079,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 735,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 469,- Kč

Superhrubá mzda	= 21 863,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 21 900,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 285,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 1 215,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 11 234,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 13 304,- Kč
Sleva na dani v %	63 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	18,43 %

V roce 2012 má poplatník nárok na slevu na dani (pokud podepsal Prohlášení k dani a je v zaměstnaneckém poměru) 63 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 1 215,- Kč. Jeho čistá mzda je vyšší o 18,43 %, takže místo 11 234,- Kč, je mu vyplaceno 13 304,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na které má nárok.

ROK 2013

Hrubá mzda	= 16 283,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	= 1 059,- Kč
zaměstnavatel (25%)	= 4 071,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 733,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 1 466,- Kč
Superhrubá mzda	= 21 820,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 21 900,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 285,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 1 215,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč

Celkové snížení daně	= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 11 206,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 13 276,- Kč
Sleva na dani v %	63 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	18,47 %

Pokud v roce 2013 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 63 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 1 215,- Kč. Jeho čistá mzda byla navýšena o 18,47 % z částky 11 206,- Kč, na čistou mzdu ve výši 13 276,- Kč se sníženou zálohou na daň o zákonné měsíční slevy na dani.

ROK 2014

Hrubá mzda	= 16 740,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	= 1 089,- Kč
zaměstnavatel (25%)	= 4 185,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 754,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 1 507,- Kč
Superhrubá mzda	= 22 432,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 22 500,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 375,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 1 305,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 11 522,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 13 592,- Kč
Sleva na dani v %	61 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	17,97 %

Pokud v roce 2014 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 61 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 1 305,- Kč. Čistá mzda se zvýšila o necelých 17,97 % z částky 11 522,- Kč, na částku 13 592,- Kč při uplatnění zákonných slev na dani z příjmů.

ROK 2015

Hrubá mzda		= 17 309,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 126,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 327,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 779,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 558,- Kč
Superhrubá mzda		= 23 194,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 23 200,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 480,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 1 410,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 11 924,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 13 994,- Kč
Sleva na dani v %		59 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		17,36 %

Pokud v roce 2015 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 59 % vypočtené daně tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 1 410,- Kč. Čistá mzda se mu zvýšila o 17,36 % z částky 11 924,- Kč, na částku 13 994,- Kč vlivem snížené daně o zákonnou slevu na poplatníka.

ROK 2016

Hrubá mzda		= 17 933,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 166,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 484,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 807,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 614,- Kč
Superhrubá mzda		= 24 031,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 24 100,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 3 615,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 1 545,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň. slev a zvýhodnění		= 12 345,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 14 415,- Kč
Sleva na dani v %		57 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		16,77 %

Pokud v roce 2016 uvedený poplatník využil slev na dani ušetřil 57 % daně. Daň byla v tomto případě snížena o částku 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 1 545,- Kč. Čistá mzda byla navýšena o 16,77 % z částky 12 345,- Kč, na částku 14 415,- Kč při uplatnění zákonem daných slev na dani.

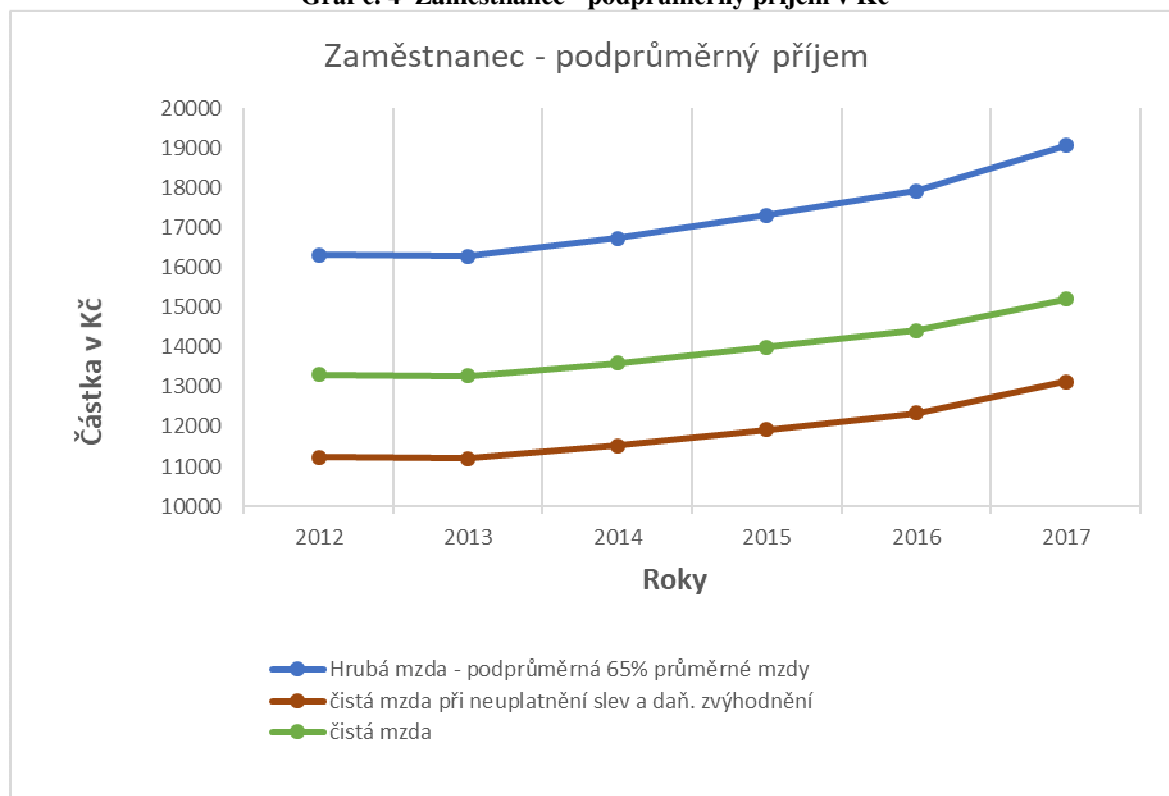
ROK 2017

Hrubá mzda		= 19 075,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 240,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 4 769,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 858,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 1 717,- Kč
Superhrubá mzda		= 25 561,- Kč

Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 25 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 3 840,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 1 770,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 13 137,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 15 207,- Kč
Sleva na dani v %	54 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	15,76 %

Pokud v roce 2017 uvedený poplatník využil slev na dani, částka daně byla sníženo o 54 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 1 770,- Kč. Čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 15,76 % z částky 13 137,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 15 206,- Kč.

Graf č. 4 Zaměstnanec - podprůměrný příjem v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

4.3 Příjmová skupina zaměstnanců s průměrnou mzdou

Do kategorie příjmové populace s průměrnou mzdou spadá skupina zaměstnanců s takovými příjmy, které se výší příjmů pohybují okolo celostátního průměru. V modelovém příkladu budou uvedeny tři případy. Jeden poplatník bude uplatňovat základní slevu na poplatníka a slevu na invaliditu prvního a druhého stupně, druhý bude uplatňovat základní slevu a daňové zvýhodnění na 2 děti, jeden poplatník bude uplatňovat pouze základní slevu.

Modelový případ bude propočítán pro poplatníka, který má průměrnou mzdu, podepsal prohlášení u zaměstnavatele. Je mu přiznána invalidita prvního či druhého stupně, takže kromě základní slevy na poplatníka ve výši 2 070,- Kč, bude uplatňovat slevu na invaliditu dle § 35ba, odst. c, Zákona od dani z příjmů č. 586/1992 Sb.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 25 100,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 632,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 275,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 130,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 259,- Kč
Superhrubá mzda		= 33 634,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 33 700,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 055,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Invalidita prvního a druhého stupně		= 210,- Kč
Záloha na daň		= 2 775,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 17 284,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 19 564,- Kč
Sleva na dani v %		45 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		13,19 %

V případě využití slev na dani činí daň z příjmů v roce 2012 snížena o 45 % tj. 2 280,- Kč, zálohová daň ve výši 2 775,- Kč. Čistá mzda vzroste o 13,19 %, takže z částky 17 284,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 19 564,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

ROK 2013

Hrubá mzda		= 25 051,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 629,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 263,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 128,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 255,- Kč
Superhrubá mzda		= 33 569,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 33 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 040,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Sleva na invaliditu prvního a druhého stupně		= 210,- Kč
Záloha na daň		= 2 760,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 17 254,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 19 534,- Kč
Sleva na dani v %		45 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		13,21 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem činí daň z příjmů v roce 2013, snížena o 45 % tj. 2 280,- Kč, zálohovou daň ve výši 2 760,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 13,21 %, takže z 17 254,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 19 534,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

ROK 2014

Hrubá mzda		= 25 753,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 674,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 439,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 159,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 318,- Kč
Superhrubá mzda		= 34 510,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 34 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 190,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Sleva na invaliditu prvního a druhého stupně		= 210,- Kč
Záloha na daň		= 2 910,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 17 730,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 20 010,- Kč
Sleva na dani v %		44 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		12,86 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla vypočtena daň z příjmů v roce 2014 snížena o 44 % tj. 2 280,- Kč, slevy na dani může daňový subjekt využít, pokud podepsal u zaměstnavatele prohlášení k dani na rok 2014, zálohová daň v tomto případě činí 2 910,- Kč.

Čistá mzda se zvýší o 12,86 %, takže z 17 730,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 20 010,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani.

ROK 2015

Hrubá mzda		= 26 629,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 731,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 658,- Kč

Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 1 199,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 2 397,- Kč
Superhrubá mzda	= 35 684,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 35 700,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 5 355,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Sleva na invaliditu prvního a druhého stupně	= 210,- Kč
Záloha na daň	= 3 075,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 18 344,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 20 624,- Kč
Sleva na dani v %	43 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	12,43 %

V případě využití slev na dani byla daň z příjmů v roce 2015 snížena o 43 % tj. 2 280,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 3 075,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 12,43 %, místo 18 344,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 20 624,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na které má nárok pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani pro příslušný rok.

ROK 2016

Hrubá mzda	= 27 589,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	= 1 794,- Kč
zaměstnavatel (25%)	= 6 898,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 1 242,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 2 484,- Kč
Superhrubá mzda	= 36 971,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 37 000,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 5 550,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč

Sleva na invaliditu prvního a druhého stupně	= 210,- Kč
Záloha na daň	= 3 270,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 19 004,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 21 284,- Kč
Sleva na dani v %	41 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	12 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2016 snížena o 41 % tj. 2 280,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 3 270,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 12 %, při neuplatnění žádné slev daňový subjekt dostane čistou mzdu ve výši 19 004,- Kč.

Pokud využije zákonných slev na dani, za podmínky, že podepsal prohlášení k dani a doložil potřebné dokumenty, bude jeho čistá mzda činit 21 284,- Kč.

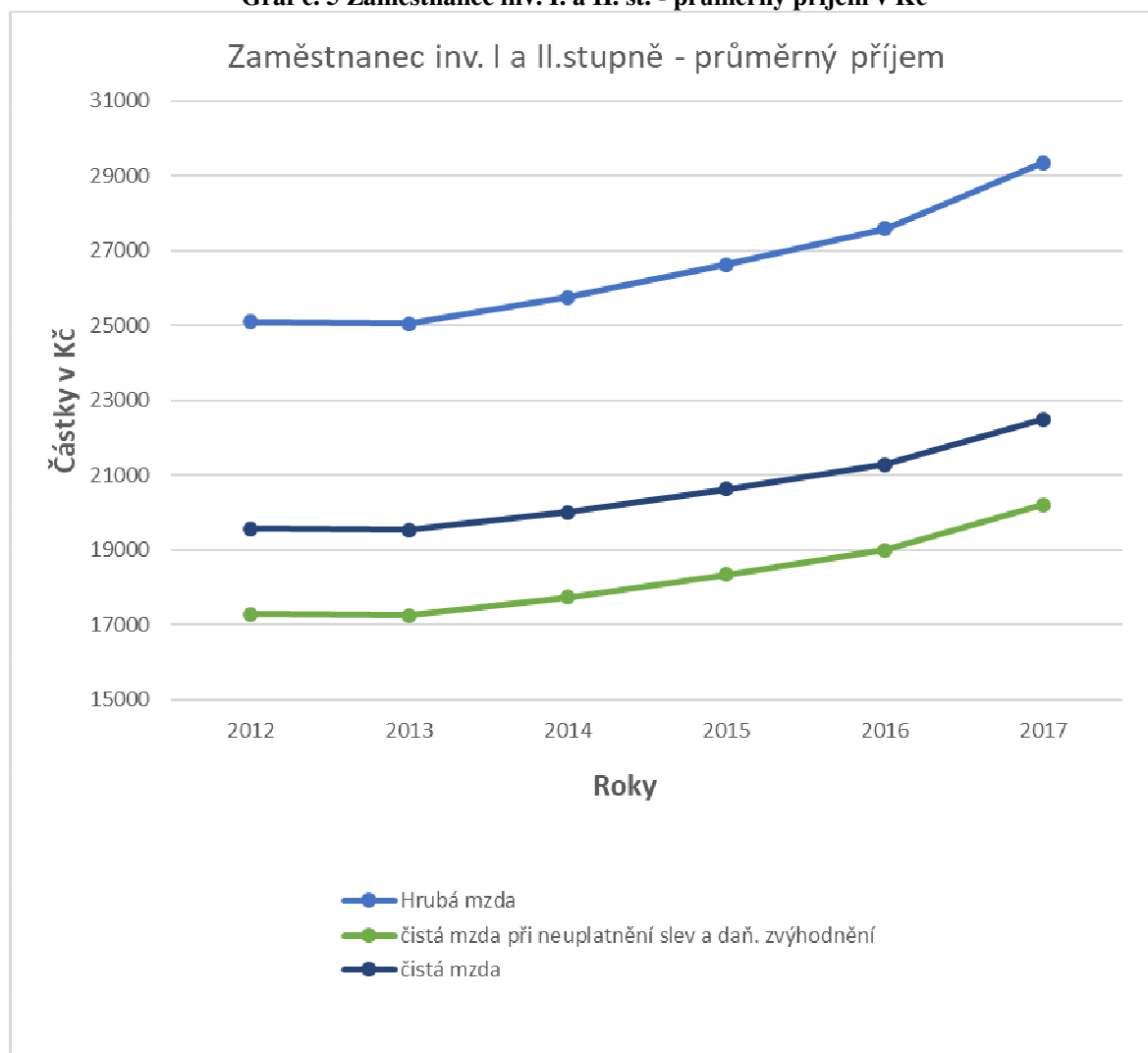
ROK 2017

Hrubá mzda		= 29 346,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 908,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 7 337,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 321,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 642,- Kč
Superhrubá mzda		= 39 325,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 39 400,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 910,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Sleva na invaliditu prvního a druhého stupně		= 210,- Kč
Záloha na daň		= 3 630,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 280,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 20 207,- Kč

Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 22 487,- Kč
Sleva na dani v %	39 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	11,28 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2017 snížena o 39 % tj. 2 280,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 3 630,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 11,28 % tzn. že místo 20 207,- Kč, kde nejsou zahrnuty žádné slevy na dani, dostane čistou mzdu ve výši 22 487,- Kč, po započítání slev na dani, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

Graf č. 5 Zaměstnanec inv. I. a II. st. - průměrný příjem v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Modelový případ bude propočítán pro poplatníka, který má průměrnou mzdu, podepsal prohlášení u zaměstnavatele a uplatňuje základní slevu v měsíční výši 2 070,- Kč a daňové zvýhodnění na 2 děti.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 25 100,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 632,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 275,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 130,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 259,- Kč
Superhrubá mzda		= 33 634,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 33 700,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 055,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 234,- Kč
Záloha na daň		= 751,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 4 304,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 17 284,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 21 588,- Kč
Sleva na dani v %		85 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		24,90 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2012 snížena o 85 % tj. 4 304,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 751,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 24,90 %, takže z 17 284,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 21 588,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani a daňových zvýhodnění, na které má nárok pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

ROK 2013

Hrubá mzda		= 25 051,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 629,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 263,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 128,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 255,- Kč
Superhrubá mzda		= 33 569,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 33 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 040,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 234,- Kč
Záloha na daň		= 736,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 4 304,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 17 254,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 21 558,- Kč
Sleva na dani v %		85 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		24,94 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2013 snížena o 85 % tj. 4 304,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 736,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 24,94 %, takže z 17 254,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 21 558,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani a daňových zvýhodnění, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

ROK 2014

Hrubá mzda		= 25 753,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 674,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 439,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 159,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 318,- Kč

Superhrubá mzda	= 34 510,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 34 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 5 190,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	= 2 234,- Kč
Záloha na daň	= 886,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 4 304,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 17 730,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 22 034,- Kč
Sleva na dani v %	83 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	24,28 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla vypočtena daň z příjmů v roce 2014 snížena o 85 % tj. 4 304,- Kč, slevy na dani a daňová zvýhodnění může daňový subjekt využít, pokud podepsal u zaměstnavatele prohlášení k dani na rok 2014, zálohová daň v tomto případě činí 886,- Kč.

Čistá mzda se zvýší o 24,28 %, takže z 17 730,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 22 034,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani a daňových zvýhodnění.

ROK 2015

Hrubá mzda	= 26 629,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	= 1 731,- Kč
zaměstnavatel (25%)	= 6 658,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	= 1 199,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	= 2 397,- Kč
Superhrubá mzda	= 35 684,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 35 700,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 5 355,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč

Daňové zvýhodnění 2 děti	= 2 434,- Kč
Záloha na daň	= 851,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 4 504,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 18 344,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 22 848,- Kč
Sleva na dani v %	84 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	24,55 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2015 snížena o 84 % tj. 4 504,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 851,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 24,55 %, místo 18 344,- Kč, které by poplatník obdržel při neuplatnění zákonných slev, na konečných 22 848,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani a daňových zvýhodnění, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani pro příslušný rok.

ROK 2016

Hrubá mzda		= 27 589,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 794,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 898,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 242,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 484,- Kč
Superhrubá mzda		= 36 971,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 37 000,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 550,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 534,- Kč
Záloha na daň		= 946,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 4 604,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 19 004,- Kč

Čistá mzda při uplanění měsíčních slev	= 23 608,- Kč
Sleva na dani v %	83 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	24,23 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2016 snížena o 83 % tj. 4 304,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 946,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 24,23 %, při neuplatnění žádné slev daňový subjekt dostane čistou mzdu ve výši 19 004,- Kč.

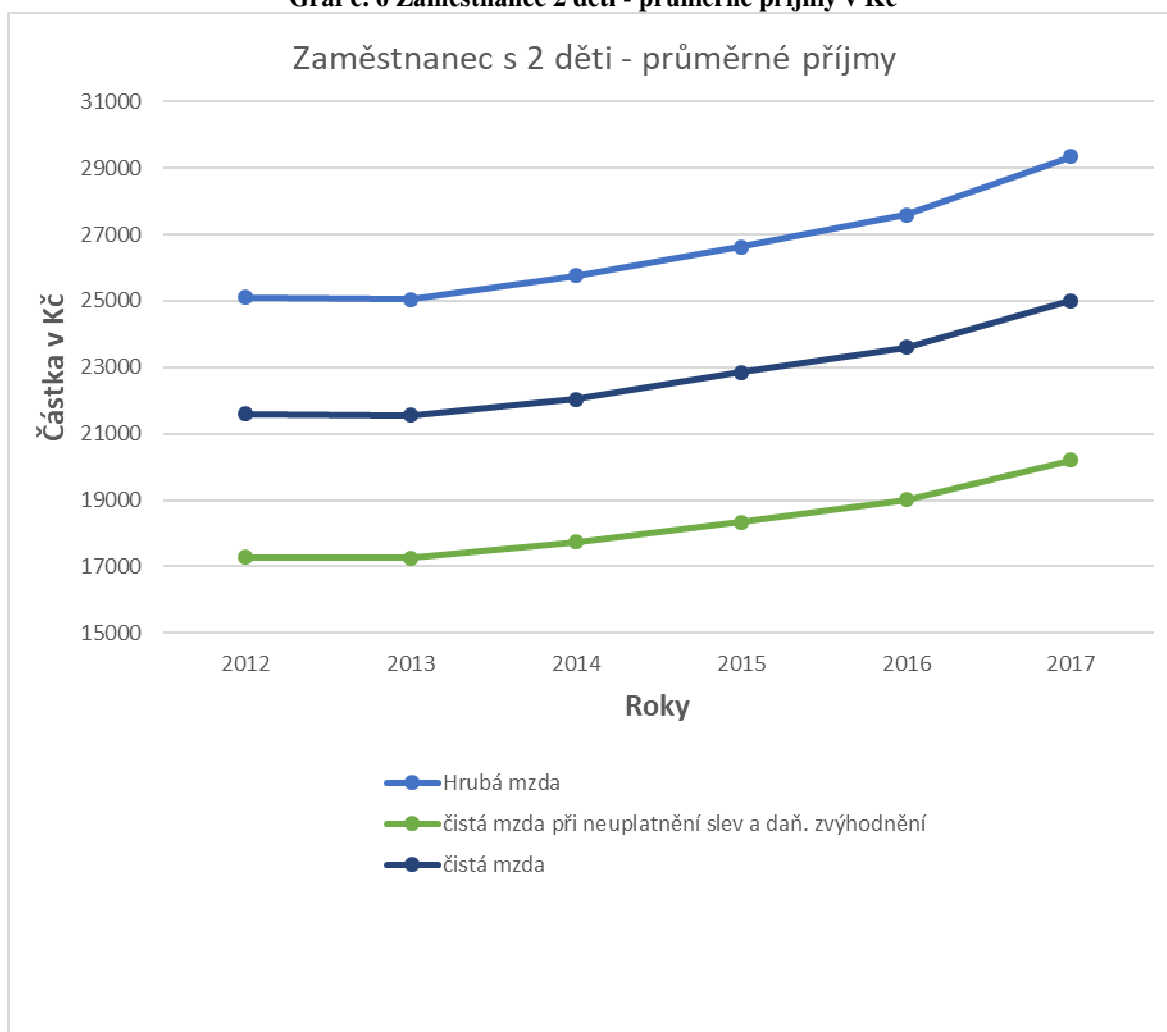
Využije-li zákonné slevy na dani a daňová zvýhodnění, za podmínky, že podepsal prohlášení k dani a doložil potřebné dokumenty, bude jeho čistá mzda činit 23 608,- Kč.

ROK 2017

Hrubá mzda		= 29 346,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 908,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 7 337,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 321,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 642,- Kč
Superhrubá mzda		= 39 325,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 39 400,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 910,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 734,- Kč
Záloha na daň		= 1 106,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 4 804,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 20 207,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 25 011,- Kč
Sleva na dani v %		81 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		23,77 %

V případě využití slev na dani a daňových zvýhodnění poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2017 snížena o 81 % tj. 4 804,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 1 106,- Kč. Čistá mzda se zvýší o 23,77 % tzn. že místo 20 207,- Kč, kde nejsou zahrnuty slevy a daňová zvýhodnění, dostane čistou mzdu ve výši 25 011,- Kč, po započítání slev na dani a daňových zvýhodnění, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

Graf č. 6 Zaměstnanec 2 děti - průměrné příjmy v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Modelový případ bude propočítán pro poplatníka, jenž má průměrnou mzdu, podepsal prohlášení u zaměstnavatele a uplatňuje pouze základní slevu v měsíční výši 2 070,- Kč.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 25 100,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 632,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 275,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 130,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 259,- Kč
Superhrubá mzda		= 33 634,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 33 700,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 055,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 2 985,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 17 284,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 19 354,- Kč
Sleva na dani v %		41 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		11,98 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2012 snížena o 41 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 2 985,- Kč.

Čistá mzda se zvýší o 11,98 %, takže z 17 284,- Kč, které poplatníkovi náleží při neuplatnění zákonných slev, na konečných 19 354,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na kterou má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

ROK 2013

Hrubá mzda		= 25 051,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 629,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 263,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 128,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 255,- Kč

Superhrubá mzda	= 33 569,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 33 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 5 040,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 2 970,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Celkové snížení daně	= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 17 255,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 19 325,- Kč
Sleva na dani v %	41 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	12 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2013 snížena o 41 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 2 970,- Kč.

Čistá mzda se zvýší o 12 %, takže místo 17 255,- Kč bez započítání slev na dani, bude čistá mzda činit 19 325,- Kč, tuto částku zaměstnanec obdrží při započítání slev na dani, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

ROK 2014

Hrubá mzda		= 25 753,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 674,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 439,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 159,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 318,- Kč
Superhrubá mzda		= 34 510,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 34 600,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 190,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 3 120,- Kč

Daňový bonus	=	0,- Kč
Celkové snížení daně	=	2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	=	17 730,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	=	19 800,- Kč
Sleva na dani v %		40 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		11,68 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla vypočtena daň z příjmů v roce 2014 snížena o 40 % tj. 2 070,- Kč, slevy na dani a daňová zvýhodnění může daňový subjekt využít, pokud podepsal u zaměstnavatele prohlášení k dani na rok 2014, zálohová daň v tomto případě činí 3 120,- Kč.

Při uplatnění slev na dani se čistá mzda zvýší o 11,68 %, takže z částky 17 730,- Kč, kde není zahrnuto uplatnění zákonných slev, na konečných 19 800,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani a daňových zvýhodnění.

ROK 2015

Hrubá mzda		=	26 629,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	=	1 731,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	=	6 658,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	=	1 199,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	=	2 397,- Kč
Superhrubá mzda		=	35 684,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		=	35 700,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		=	5 355,- Kč
Slevy na dani – základní		=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		=	0,- Kč
Záloha na daň		=	3 285,- Kč
Daňový bonus		=	0,- Kč
Celkové snížení daně		=	2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		=	18 344,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		=	20 414,- Kč

Sleva na dani v %

39 % z daně

Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění

11,28 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2015 snížena o 39 % tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 3 285,- Kč.

Čistá mzda se při započítání slevy na dani zvýší o 11,28 %, místo 18 344,- Kč, kde není zahrnuto uplatnění zákonných slev na dani, na konečných 20 414,- Kč, které obdrží při započítání slev na dani, na kterou má nárok pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani pro příslušný rok.

ROK 2016

Hrubá mzda		= 27 589,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 794,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 6 898,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 242,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 484,- Kč
Superhrubá mzda		= 36 971,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 37 000,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 550,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 3 480,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 19 004,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 21 074,- Kč
Sleva na dani v %		37 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		10,89 %

V případě využití slev na dani poplatníkem byla daň z příjmů v roce 2016 snížena o 37 % tj. o 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 3 480,- Kč.

Čistá mzda se v tomto případě zvýší o 10,89 %, při neuplatnění žádné slevy, daňový subjekt dostane čistou mzdu ve výši 19 004,- Kč. Pokud využije zákonné slevy na dani, v případě že podepsal prohlášení k dani, činí čistá mzda částku ve výši 21 074,- Kč.

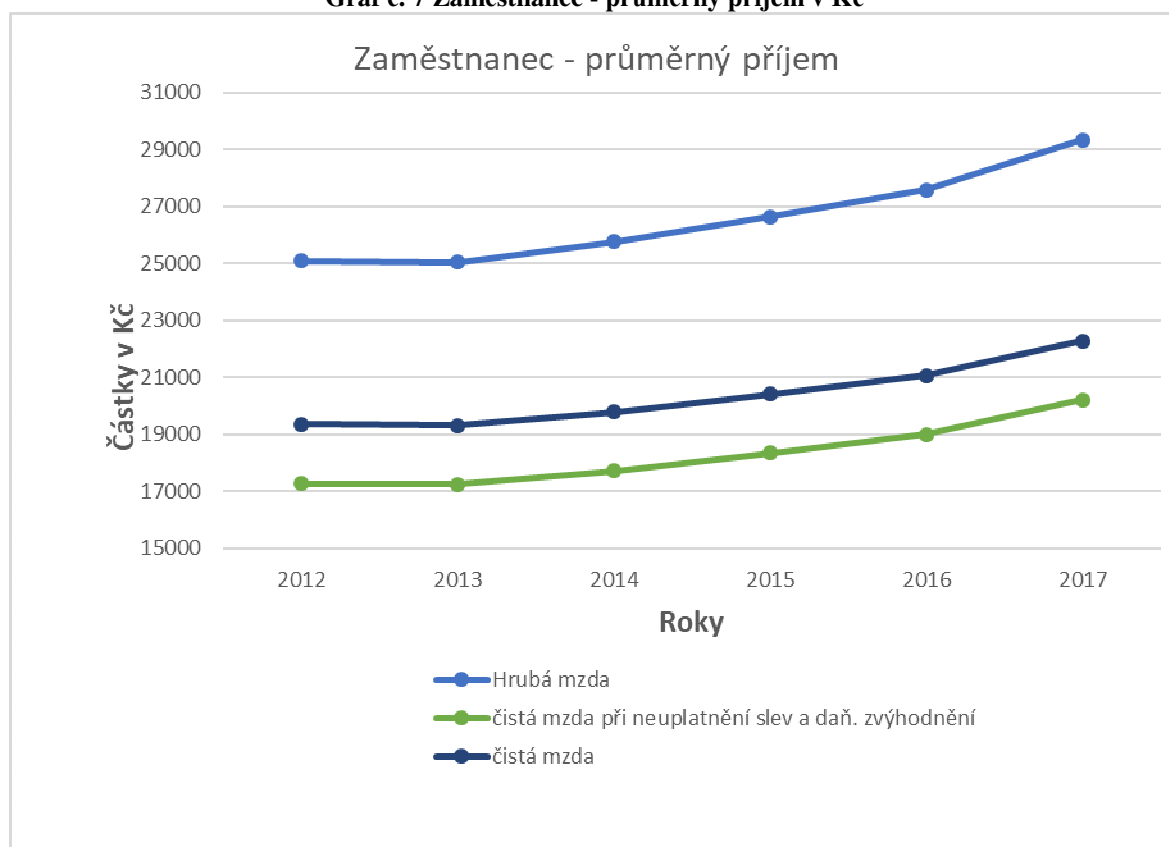
ROK 2017

Hrubá mzda		= 29 346,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 1 908,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 7 337,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 1 321,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 2 642,- Kč
Superhrubá mzda		= 39 325,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 39 400,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 5 910,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 3 840,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 20 207,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 22 277,- Kč
Sleva na dani v %		35 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		10,24 %

V případě využití slev na dani poplatníkem, byla daň z příjmů v roce 2017 snížena o 35 % tj. o 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 3 840,- Kč.

Čistá mzda se zvýší o 10,24 % tzn. že místo 20 207,- Kč, kde je daň bez slev, dostane čistou mzdu ve výši 22 277,- Kč, po započítání slev na dani a daňových zvýhodnění, na které má nárok, pokud u zaměstnavatele podepsal prohlášení k dani.

Graf č. 7 Zaměstnanec - průměrný příjem v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

4.4 Příjmová skupina zaměstnanců s nadprůměrnou mzdou

Do této příjmové kategorie spadá skupina zaměstnanců s nadprůměrnými příjmy, které se vyšší příjmů pohybují nad 4násobkem průměrné mzdy. V modelovém příkladu budou uvedeny dva případy. Jeden poplatník bude uplatňovat slevu na 2 děti, jeden poplatník bude uplatňovat pouze základní slevu. Skupina populace s takto vysokými nadprůměrnými příjmy nečiní ani 10 % pracujících v zaměstnaneckém poměru, zdravotně postižených v této skupině je velmi malé množství, proto zde není vytvořen ani modelový případ pro tuto skupinu zaměstnanců.

Modelový případ bude propočítán pro poplatníka, jenž má 5-ti násobek průměrné mzdy, podepsal prohlášení u zaměstnavatele a uplatňuje základní slevu v měsíční výši 2 070,- Kč a daňové zvýhodnění na 2 děti.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 125 500,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 6 536,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 25 137,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 5 648,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 11 295,- Kč
Superhrubá mzda		= 161 932,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 162 000,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 24 300,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 234,- Kč
Záloha na daň		= 19 996,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Celkové snížení daně		= 4 304,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 89 017,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 93 321,- Kč
Sleva na dani v %		18 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		4,84 %

V případě využití slev na dani poplatníkem a využití daňového zvýhodnění byla daň z příjmů v roce 2012 snížena o 18 % tj. o 4 304,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 19 996,- Kč.

Čistá mzda se v tomto případě zvýší o 4,84 %. Při neuplatnění žádné slevy, daňový subjekt dostane čistou mzdu ve výši 89 017,- Kč. Pokud využije zákonné slevy na dani a daňového zvýhodnění na děti, v případě že podepsal prohlášení k dani, činí čistá mzda částku 93 321,- Kč.

ROK 2013

Hrubá mzda		= 125 255,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 6 730,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 25 884,- Kč

Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	=	5 636,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	=	11 273,- Kč
Superhrubá mzda		=	162 412,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		=	162 500,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		=	25 895,- Kč
Slevy na dani – základní		=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		=	2 234,- Kč
Záloha na daň		=	21 591,- Kč
Daňový bonus		=	0,- Kč
Solidární daň		=	1 520,- Kč
Celkové snížení daně		=	4 304,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		=	86 993,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		=	91 297,- Kč
Sleva na dani v %			17 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění			4,95 %

V případě využití slev na dani poplatníkem a využití daňového zvýhodnění byla daň z příjmů v roce 2013 snížena o 17 % tj. o 4 304,- Kč, zálohová daň v tomto případě činí 21 591,- Kč.

Čistá mzda se v tomto případě zvýší o 4,95 %. Při neuplatnění žádné slevy, daňový subjekt dostane čistou mzdu ve výši 86 993,- Kč. Pokud využije zákonné slevy na dani a daňového zvýhodnění na děti a podepsal prohlášení k dani, činí čistá mzda částku 91 297,- Kč.

ROK 2014

Hrubá mzda		=	128 765,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	=	6 745,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	=	25 942,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	=	5 794,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	=	11 589,- Kč
Superhrubá mzda		=	166 296,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		=	166 300,- Kč

Daň bez slev a daňových zvýhodnění	=	26 695,- Kč
Slevy na dani – základní	=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	=	2 234,- Kč
Záloha na daň	=	22 391,- Kč
Daňový bonus	=	0,- Kč
Solidární daň	=	1 750,- Kč
Celkové snížení daně	=	4 304,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	=	89 531,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	=	93 835,- Kč
Sleva na dani v %		16 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		4,81 %

Pokud v roce 2014 uvedený poplatník využil slev na dani a daňových zvýhodnění, částka daně byla sníženo o 16 % tj. 4 304,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 22 391,- Kč. Čistá mzda se mu při využití slev na dani a daňových zvýhodnění zvýšila o 4,81 % z částky 89 531,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 93 835,- Kč.

ROK 2015

Hrubá mzda	=	133 145,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	=	6 919,- Kč
zaměstnavatel (25%)	=	26 611,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	=	5 992,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	=	11 983,- Kč
Superhrubá mzda	=	171 739,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	=	171 800,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	=	27 639,- Kč
Slevy na dani – základní	=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	=	2 434,- Kč
Záloha na daň	=	23 135,- Kč
Daňový bonus	=	0,- Kč
Solidární daň	=	1 869,- Kč

Celkové snížení daně	=	4 504,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	=	92 596,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	=	97 100,- Kč
Sleva na dani v %		16 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		4,86 %

Pokud v roce 2015 uvedený poplatník využil slev na dani a daňových zvýhodnění, částka daně byla snížena o 16 % tj. 4 504,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 23 135,- Kč. Čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 4,86 % z částky 92 596,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 97 100,- Kč.

ROK 2016

Hrubá mzda		=	137 945,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	=	7 022,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	=	27 006,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	=	6 208,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	=	12 415,- Kč
Superhrubá mzda		=	177 366,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		=	177 400,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		=	28 704,- Kč
Slevy na dani – základní		=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		=	2 534,- Kč
Záloha na daň		=	24 100,- Kč
Daňový bonus		=	0,- Kč
Solidární daň		=	2 094,- Kč
Celkové snížení daně		=	4 604,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		=	96 011,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		=	100 615,- Kč
Sleva na dani v %			16 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění			4,80 %

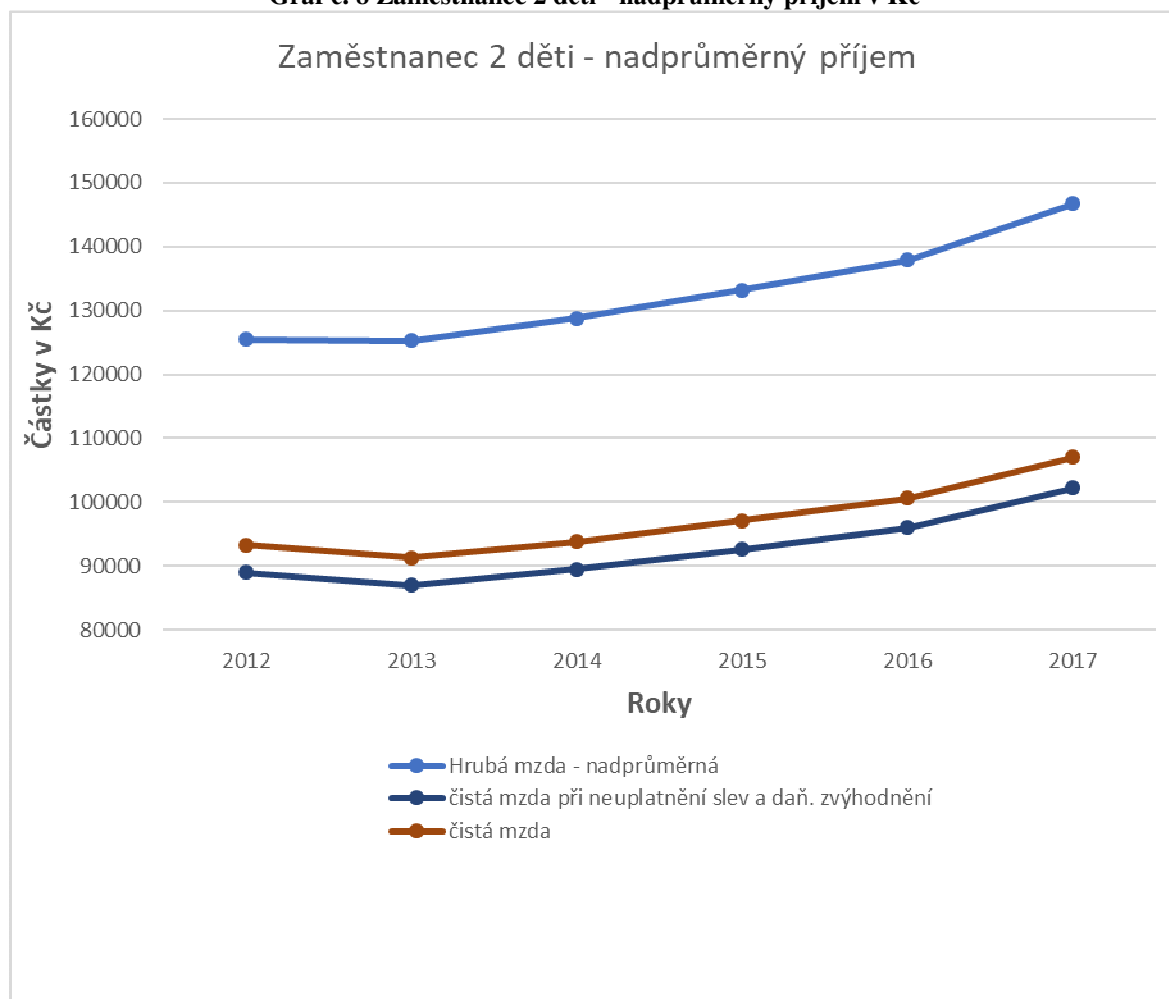
Pokud v roce 2016 uvedený poplatník využil slev na dani a daňových zvýhodnění, částka daně byla snížena o 16 % tj. 4 604,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 24 100,- Kč. Čistá mzda se mu při využití slev na dani a daňového zvýhodnění zvýšila o 4,80 % z částky 96 011,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 100 615,- Kč.

ROK 2017

Hrubá mzda		= 146 730,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 7 340,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 28 232,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 6 603,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 13 206,- Kč
Superhrubá mzda		= 188 168,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 188 200,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 30 596,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 2 734,- Kč
Záloha na daň		= 25 792,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Solidární daň		= 2 366,- Kč
Celkové snížení daně		= 4 804,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 102 191,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 106 995,- Kč
Sleva na dani v %		16 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		4,70 %

Pokud v roce 2017 uvedený poplatník využil slev na dani a daňového zvýhodnění, částka daně byla snížena o 16 % tj. 4 804,- Kč, zálohová daň v tomto případě činila 25 792,- Kč. Čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 4,70 % z částky 102 191,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 106 995,- Kč.

Graf č. 8 Zaměstnanec 2 děti - nadprůměrný příjem v Kč

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Modelový případ bude propočítán pro poplatníka, jenž má 5-ti násobek průměrné mzdy, podepsal prohlášení u zaměstnavatele a uplatňuje základní slevu v měsíční výši 2 070,- Kč.

ROK 2012

Hrubá mzda		= 125 500,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 6 536,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 25 137,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 5 648,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 11 295,- Kč

Superhrubá mzda	=	161 932,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	=	162 000,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	=	24 300,- Kč
Slevy na dani – základní	=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	=	0,- Kč
Záloha na daň	=	22 230,- Kč
Daňový bonus	=	0,- Kč
Celkové snížení daně	=	2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	=	89 017,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	=	91 087,- Kč
Sleva na dani v %		9 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		2,33 %

Pokud v roce 2012 uvedený poplatník využil slev na dani, činila daňová úspora 9 %, tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě je 22 230,- Kč. Jeho čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 2,33 % z částky 89 017,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 91 087,- Kč, která byla navýšena vlivem daňových slev

ROK 2013

Hrubá mzda	=	125 255,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec (6,5%)	=	6 730,- Kč
zaměstnavatel (25%)	=	25 884,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec (4,5%)	=	5 636,- Kč
Zaměstnavatel (9%)	=	11 273,- Kč
Superhrubá mzda	=	162 412,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	=	162 500,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	=	25 895,- Kč
Slevy na dani – základní	=	2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	=	0,- Kč
Záloha na daň	=	23 825,- Kč
Daňový bonus	=	0,- Kč

Pokud v roce 2014 uvedený poplatník využil slev na dani, činila daňová úspora 8 %, tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě je 24 625,- Kč. Jeho čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 2,31 % z částky 89 531,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 91 601,- Kč, která byla navýšena vlivem daňových slev

ROK 2015

Hrubá mzda		= 133 145,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 6 919,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 26 611,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 5 992,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 11 983,- Kč
Superhrubá mzda		= 171 739,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 171 800,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 27 639,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 25 569,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Solidární daň		= 1 869,- Kč
Celkové snížení daně		= 2 070,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 92 596,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 94 666,- Kč
Sleva na dani v %		7 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		2,24 %

Pokud v roce 2015 uvedený poplatník využil slev na dani, činila daňová úspora 7 %, tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě je 25 569,- Kč. Jeho čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 2,24 % z částky 92 596,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 94 666,- Kč, která byla navýšena vlivem daňových slev.

ROK 2016

Hrubá mzda		= 137 945,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 7 022,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 27 006,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 6 208,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 12 415,- Kč
Superhrubá mzda		= 177 366,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru		= 177 400,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění		= 28 704,- Kč
Slevy na dani – základní		= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti		= 0,- Kč
Záloha na daň		= 26 634,- Kč
Daňový bonus		= 0,- Kč
Solidární daň		= 2 094,- Kč
Celkové snížení daně		= 0,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění		= 96 011,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev		= 98 081,- Kč
Sleva na dani v %		7 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění		2,16 %

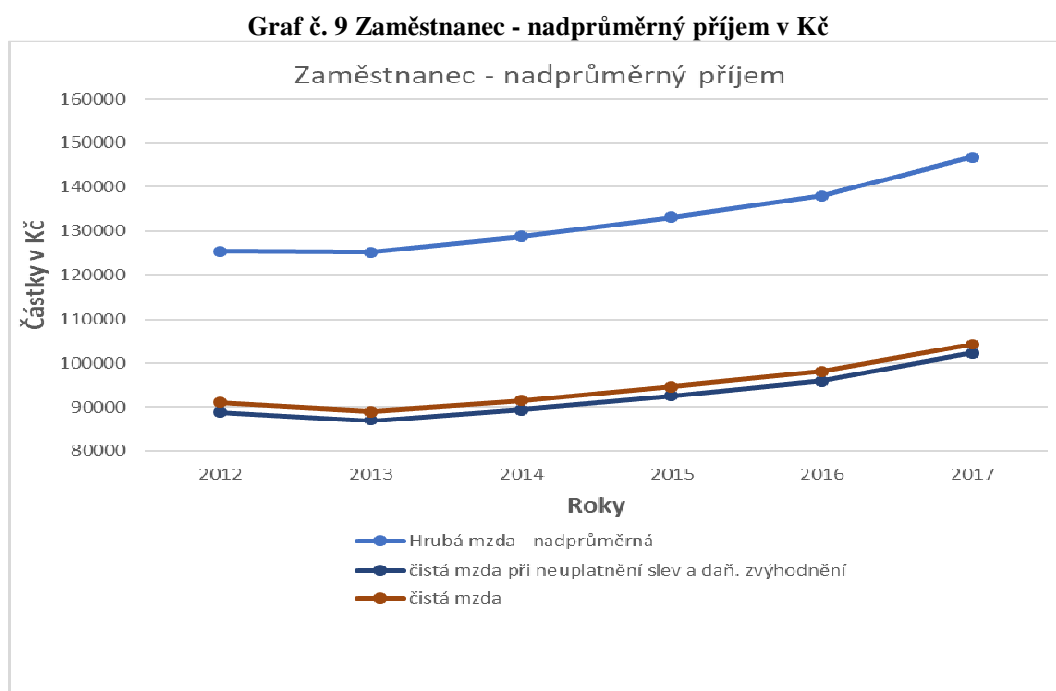
Pokud v roce 2016 uvedený poplatník využil slev na dani, činila daňová úspora 7 %, tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě je 26 634,- Kč. Jeho čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 2,16 % z částky 96 011,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 98 081,- Kč, která byla navýšena vlivem daňových slev

ROK 2017

Hrubá mzda		= 146 730,- Kč
Pojistné sociální zaměstnanec	(6,5%)	= 7 340,- Kč
zaměstnavatel	(25%)	= 28 232,- Kč
Pojistné zdravotní zaměstnanec	(4,5%)	= 6 603,- Kč
Zaměstnavatel	(9%)	= 13 206,- Kč

Superhrubá mzda	= 188 168,- Kč
Základ daně tj. SHM zaokrouhlena na celé 100,-Kč nahoru	= 188 200,- Kč
Daň bez slev a daňových zvýhodnění	= 30 596,- Kč
Slevy na dani – základní	= 2 070,- Kč
Daňové zvýhodnění 2 děti	= 0,- Kč
Záloha na daň	= 28 526,- Kč
Daňový bonus	= 0,- Kč
Solidární daň	= 2 366,- Kč
Celkové snížení daně	= 0,- Kč
Čistá mzda při neuplatnění daň.slev a zvýhodnění	= 102 191,- Kč
Čistá mzda při uplatnění měsíčních slev	= 104 261,- Kč
Sleva na dani v %	7 % z daně
Navýšení čisté mzdy při uplatnění slev a zvýhodnění	2,03 %

Pokud v roce 2017 uvedený poplatník využil slev na dani, činila daňová úspora 7 %, tj. 2 070,- Kč, zálohová daň v tomto případě je 28 526,- Kč. Jeho čistá mzda se mu při využití slev na dani zvýšila o 2,03 % z částky 102 191,- Kč na částku čisté mzdy ve výši 104 261,- Kč, která byla navýšena vlivem daňových slev.

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

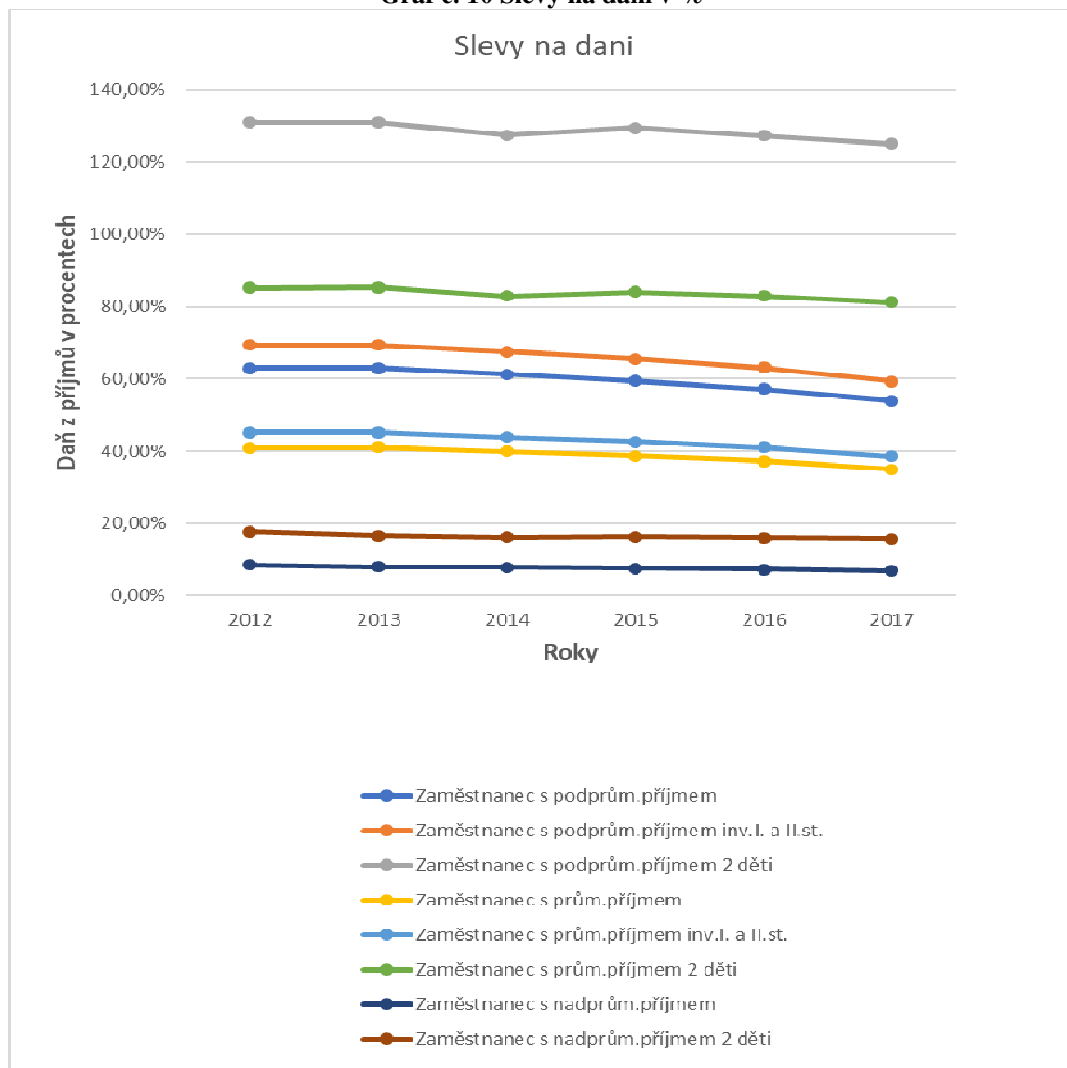
Tabulka č. 7 Sourhn podílů slev na dani

Sleva na dani v %

ROKY	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zaměstnanec s podprům.příjmem	63,01%	63,01%	61,33%	59,48%	57,26%	53,91%
Zam. s podprům.příjm. inv.I. a II.st.	69,41%	69,41%	67,56%	65,52%	63,07%	59,38%
Zaměstnanec s podprům.příjm. 2 děti	131,02%	131,02%	127,53%	129,43%	127,36%	125,10%
Zaměstnanec s prům.příjmem	40,95%	41,07%	39,88%	38,66%	37,30%	35,03%
Zam. s prům.příjmem inv.I. a II.st.	45,10%	45,24%	43,93%	42,58%	41,08%	38,58%
Zaměstnanec s prům.příjmem 2 děti	85,14%	85,40%	82,93%	84,11%	82,95%	81,29%
Zaměstnanec s nadprům.příjmem	8,52%	7,99%	7,75%	7,49%	7,21%	6,77%
Zaměstnanec s nadprům.příjm. 2 děti	17,71%	16,62%	16,12%	16,30%	16,04%	15,70%

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Graf č. 10 Slevy na dani v %

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

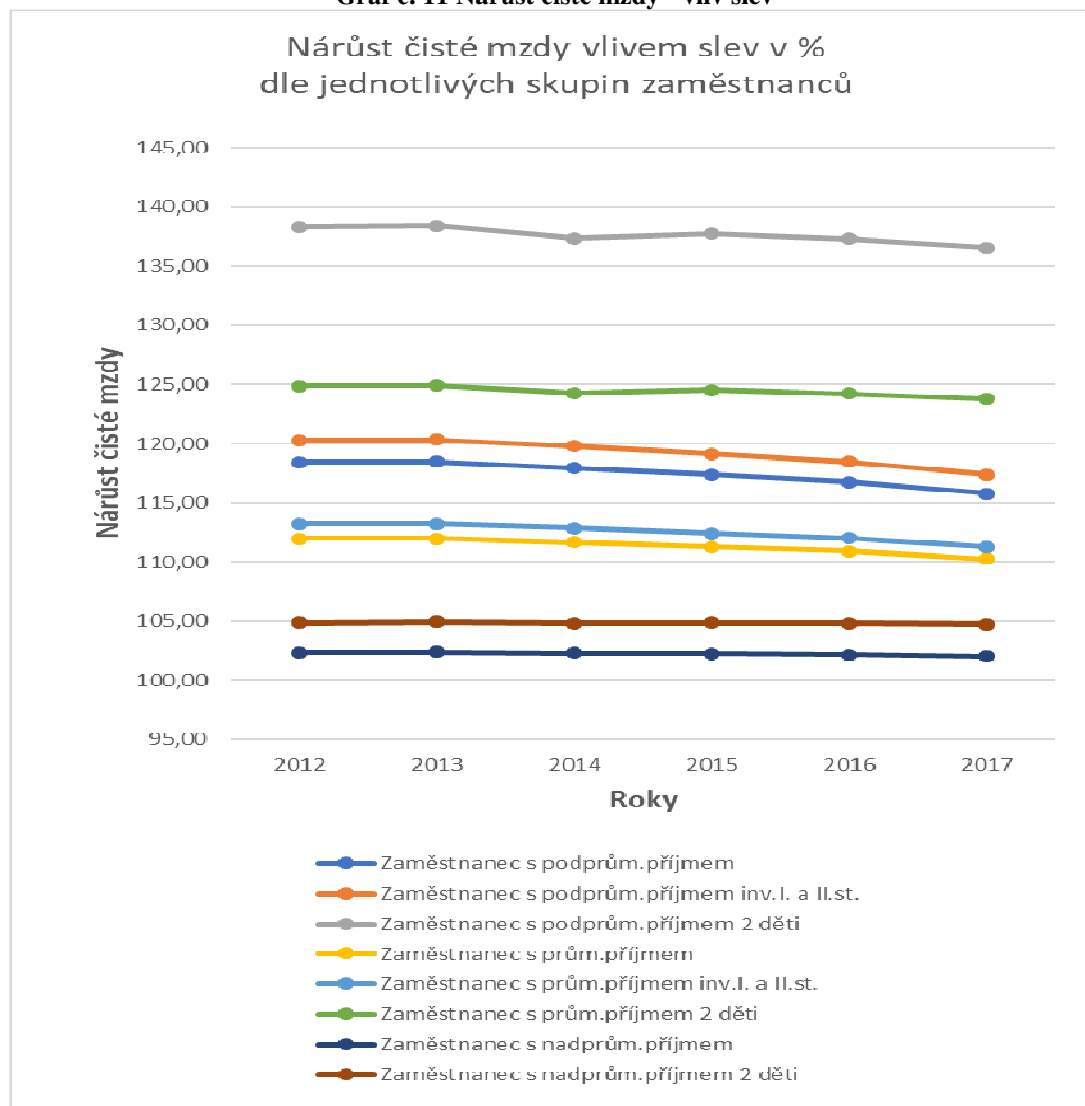
Tabulka č. 8 Nárůst čisté mzdy - vliv slev

Nárůst čisté mzdy vlivem slev v %

ROKY	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zaměstnanec s podprům.příjmem	118,43	118,47	117,97	117,36	116,77	115,76
Zam. s podprům.příjmem inv.I. a II.st.	120,30	120,35	119,79	119,12	118,47	117,36
Zam. s podprům.příjmem 2 děti	138,31	138,41	137,35	137,77	137,29	136,57
Zaměstnanec s prům.příjmem	111,98	112,00	111,68	111,28	110,89	110,24
Zam. s prům.příjmem inv.I. a II.st.	113,19	113,21	112,86	112,43	112,00	111,28
Zaměstnanec s prům.příjmem 2 děti	124,90	124,94	124,28	124,55	124,23	123,77
Zaměstnanec s nadprům.příjmem	102,33	102,38	102,31	102,24	102,16	102,03
Zam. s nadprům.příjmem 2 děti	104,84	104,95	104,81	104,86	104,80	104,70

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Graf č. 11 Nárůst čisté mzdy - vliv slev

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

Pro ilustraci je uvedeno srovnání míry zdanění práce v ČR, USA a sousedních zemích pro příjmové skupiny obyvatel s podprůměrnými a průměrnými příjmy v roce 2016.

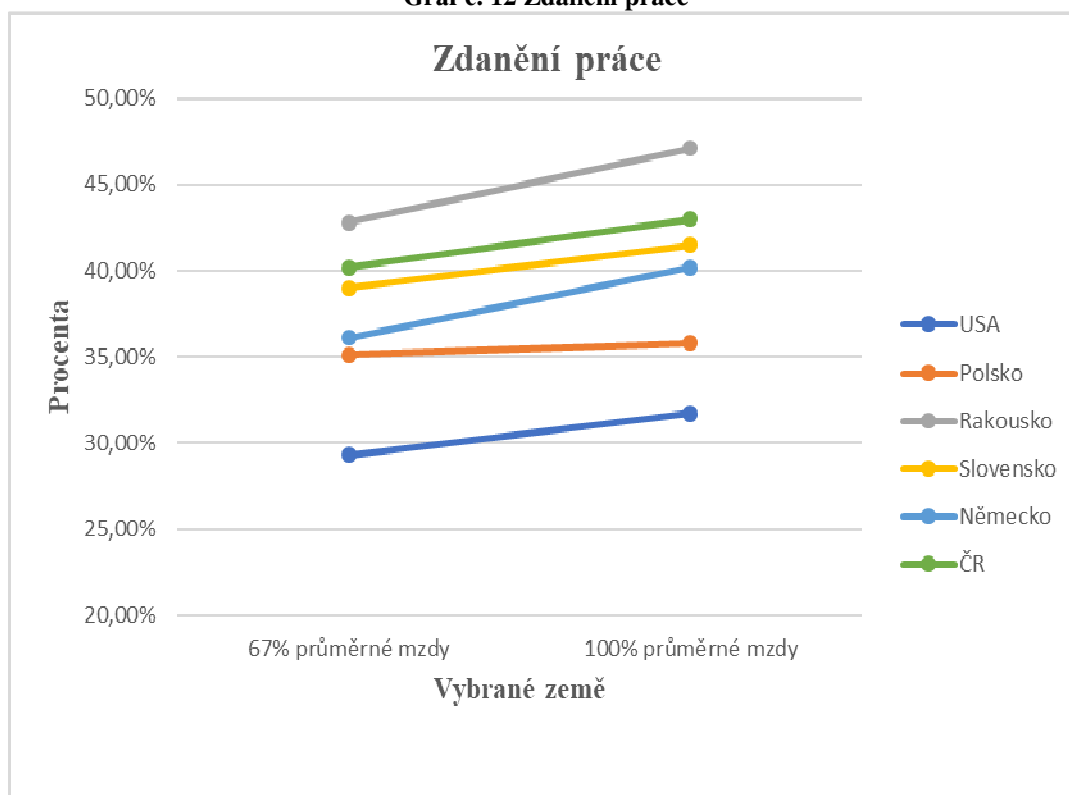
Tabulka č. 9 Zdanění práce v roce 2016

Zdanění práce rok 2016

	67% průměrné mzdy	100% průměrné mzdy
USA	29,30%	31,70%
Polsko	35,10%	35,80%
Rakousko	42,80%	47,10%
Slovensko	39,00%	41,50%
Německo	36,10%	40,20%
ČR	40,20%	43,00%

Zdroj: (OECD, vlastní zpracování)

Graf č. 12 Zdanění práce

Zdroj: (vlastní zpracování, 2017)

5 Výsledky a diskuse

Na základě výsledků z výše zpracovaných modelových příkladů lze konstatovat, že je potvrzen záměr daňové politiky státu, který je založen na podpoře rodin s dětmi s průměrnými a mírně podprůměrnými příjmy. Dle údajů z Českého statistického úřadu pobírají 2/3 zaměstnanců v ČR podprůměrnou mzdu. „Podprůměrně placených zaměstnanců je vždy více než těch nadprůměrných, skoro dvě třetiny. Bylo již řečeno, že průměrnou mzdu „nadhodnocují“ lidé s vysokými platy.“ (Český statistický úřad, 2017)

Fertilita v České republice dosahuje míry 1,63 dítěte. Z tohoto důvodu byly do modelových případů zahrnuty příklady počítané pro poplatníka, který uplatňuje daňové zvýhodnění právě na 2 děti.

Z grafického znázornění výsledků modelových příkladů lze vyčíst, že slevy na dani snížily daňovou zátěž nejvíce daňovému poplatníkovi, který měl mírně podprůměrný příjem 65 % průměrné mzdy a uplatňoval daňové zvýhodnění na dvě vyživované děti.

U první kategorie modelových příkladů poplatníků s podprůměrným příjmem je zřejmé, že vliv daňových slev je značný, neboť daňová úspora dosahuje u poplatníka uplatňující základní slevu od 63 % v roce 2012 po 54 % v roce 2017, částka čisté mzdy při uplatnění těchto slev vzrostla o 18,43 % v roce 2012, avšak v roce 2017 je to 15,76 %. Pokles je o téměř 3 procenta. Důvodem je konstantní částka slevy na poplatníka, která se po celou sledovanou dobu neměnila, avšak příjmy podléhající dani narůstaly.

U poplatníka, u kterého byly zahrnuty slevy na poplatníka, a na invaliditu dosahovala daňová úspora 69 % v roce 2012, v roce 2017 byla úspora 59 %. Nárůst čisté mzdy byl 20,30 % v roce 2012 v roce 2017 to bylo 17,36 %. Stejný pokles o 3 procenta. Důvodem je neměnná částka daná konkrétním číslem.

U poplatníka, který využil základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na 2 děti je sleva vliv slevy nejvýraznější, neboť daňová záloha vychází vlivem daňového zvýhodnění nulová a je vyčíslen daňový bonus ve výši 31 % daně z příjmů v roce 2012, v roce 2017 dosáhl daňový bonus na výši 25 % vypočtené daně příjmů. Nárůst čisté mzdy v roce 2012 byl 38,31 %, v roce 2013 byl 38,41 %, v roce 2014 byl 37,35 %, v roce 2015 byl 37,77 %, v roce 2016 byl 37,29 % a v roce 2017 byl 36,57 %. Daňové bonusy se pohybovaly od 964,- Kč v roce 2017 po částku 1 019,- Kč v letech 2012 a 2013. V případě uplatnění

daňového zvýhodnění na třetí a další dítě, přesáhne jeho čistá mzda mzdu hrubou. V časovém sledu, kdy je navyšována mzda se nepatrně snižuje procentní podíl výhodnosti slev. Trend je mírně klesající.

Druhá kategorie poplatníků jsou poplatníci s průměrnou mzdou.

U poplatníka uplatňujícího základní slevu ve výši 2070,- Kč na měsíc na poplatníka je úspora na dani z příjmů ovlivněná touto slevou 41 % v roce 2012 až po 35 % v roce 2017. Vliv na čistou mzdu byl v roce 2012 ve výši 11,98 %, v roce 2013 ve výši 12 %, v roce 2014 ve výši 11,68 %, v roce 2015 ve výši 11,28 %, v roce 2016 ve výši 10,89 % a v roce 2017 ve výši 10,24 %. Nárůst mzdy měl klesající tendenci. Oproti kategorii podprůměrných mezd tato skupina vykazovala menší pokles.

V případě zaměstnance s průměrnými příjmy, jež uplatňuje základní slevu na poplatníka tj. 2 070,- Kč a slevu na invaliditu prvního a druhého stupně, která činí měsíčně částku 210,- Kč, je úspora na dani z příjmů v roce 2012, 2013 ve výši 45 %, v roce 2014 ve výši 44 %, v roce 2015 ve výši 43 %, v roce 2016 ve výši 41 % a v roce 2017 ve výši 39 %. Nárůst mezd byl v roce 2012 ve výši 13,19 % až na 11,28 % v roce 2017. Pokles růstu byl ve výši 2 %.

U poplatníka uplatňujícího základní slevu a daňové zvýhodnění na 2 děti je opět vliv slev a daňového zvýhodnění velmi významný. Jeho sleva činí souhrn základní slevy na poplatníka tj. 2 070,- Kč a daňové zvýhodnění na 2 děti což je 2 234,- Kč od roku 2012 do 2014, v roce 2015 je to částka 2 434,- Kč, v roce 2016 je tato částka 2 534,- Kč a v roce 2017 je to 2 734,- Kč. Úspora na dani z příjmů v roce 2012 dosáhla 85 %, v roce 2017 ve výši 81 %. Nárůst mzdy v roce 2012 činil 24,90 %, v roce 2017 byl ve výši 23,77 %. Toto rozmezí je opět způsobeno navýšením průměrných mezd, jež dokazují to, že v ČR je progresivní zdanění u daně z příjmů ze závislé činnosti. U této kategorie je trend stabilní. Důvodem je pohyblivá částka daňového zvýhodnění, zvyšování bylo zaznamenáno v příjmech i v daňovém zvýhodnění.

Třetí kategorie poplatníků jsou poplatníci s nadprůměrnou mzdou. V dnešní době nejsou výjimkou společnosti, které vyplácí svým zaměstnancům nadprůměrný příjem, není to však příjem pravidelný, jedná se o motivační ocenění, za splnění stanovených cílů firem např. roční, pololetní prémie, náborové příspěvky apod. Proto byl do modelových příkladů

zahrnut i příjem vysoce nadprůměrný, tak aby bylo možné znázornit vliv solidární daně na čistou mzdu.

Nadprůměrných příjmů dosahuje pravidelně pouze marginální skupina pracujících populace. Zdanění těchto příjmů je *dvojnásobné*, ze základu daně, jež tvoří superhrubá mzda, tj. hrubá mzda navýšená o částku pojištění, které hradí zaměstnavatel a činí 34 %, je vypočtena 15 % daň z příjmů popř. záloha na daň, tato částka je však navýšena. Z hrubé mzdy je vypočtena tzv. solidární daň ve výši 7 %. Tato daň byla zavedena v roce 2013, aby bylo dosaženo daňové spravedlnosti.

V případě poplatníka, který uplatnil pouze základní slevu a je bezdětný a nemá nárok na další slevy, činí sleva na dani 9 % v roce 2012, v roce 2017 sleva sníží daňovou zátěž pouze o 7 %. Nárůst mezd byl v roce 2012 ve výši 2,33 %, v roce 2017 ve výši 2,03 %. Nárůst čisté mzdy je stagnující. Avšak slevy u těchto poplatníků jsou téměř bezvýznamné.

V této kategorii nebyl porovnáván poplatník, který uplatňoval slevu na invaliditu, neboť takových zaměstnanců je velmi malé množství.

U poplatníka uplatňujícího základní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na 2 děti činí slevy a daňové zvýhodnění úsporu na dani z příjmů v roce 2012 ve výši 18 %, v roce 2017 ve výši 16 %. Nárůst čisté mzdy je 4,84 % v roce 2012, v roce 2017 ve výši 4,70 %. Trend nárůstu čisté mzdy je stagnující.

Zákon č. 586/1992 Sb. je velmi komplikovaný a je nutné tuto legislativní úpravu substituovat komplexnějším a přehlednějším předpisem. Uvedený předpis z roku 1992 je 7x delší než jeho původní znění, byl upraven 150 novelizacemi. Obsahuje ustanovení o výjimkách podle dnes již neplatných vyhlášek. Narůstající počet výjimek je tak vysoký, že nestačí abecední označení. Text stávajícího zákona je velmi špatně čitelný.

Oporu v zavedení nového legislativního předpisu lze vyčíst i v novém návrhu prohlášení vlády ČR ze dne 8. 1. 2018. Je snaha o prosazení stabilního a předvídatelného daňového prostředí. Nebude navyšována daňová zátěž. V návrhu je prohlášení o zrušení superhrubé mzdy u daně z příjmů fyzických osob a navržena nová snížená sazba 19% z hrubé mzdy. Solidární zvýšení bude s sazbě 23 % z hrubé mzdy. Dále je snaha o zjednodušení správy daní a daňového systému realizací projektu MOJE daně. Je plánovaná revize a sloučení daňových výjimek, čímž bude umožněn prostor pro plošný pokles daňového zatížení. Bude cíleno i na zjednodušení daní a eliminace daňové distorze. Bude vytvořeno jedno místo,

kde bude umožněna platba pojistných odvodů a příjmových daní. V návrhu prohlášení je závazek aktivní podpory pracující rodiny s dětmi prostřednictvím daňových slev. Bude též pokračovat v podpoře uzavírání smluv o zamezení dvojímu zdanění. (Vláda České republiky, 2018)

Při chystané úpravě právních předpisů upravujících problematiku daně z příjmů fyzických osob by mělo být zvaženo, zda neupravit i paragrafy týkající se slev na dani z příjmů, tak aby slevy nebyly vyjádřeny absolutním číslem, ale poměrným koeficientem v návaznosti na výši mezd. A to především u „sociálních“ slev na poplatníka a na invaliditu. Invalidové jsou znevýhodněnými osobami, kteří těžce nachází uplatnění na trhu práce, a pokud najdou práci, jejich hrubé mzdy jsou často podprůměrné. Z uvedeného důvodu je důležité se problematikou daňových slev této skupiny zaměstnanců také zabývat.

Daňové zatížení pracujících občanů v České republice je poměrně vysoké, avšak vláda a odborná veřejnost spolupracují na radikální novele stávající právní úpravy. Novela by měla usnadnit daňové předpisy, tak aby byly snadno aplikovatelné a srozumitelné pro daňové poplatníky a zjednodušovaly by orientaci daňovým subjektům a práci správců na finančních úřadech.

6 Závěr

Cílem této práce je vyhodnotit pomocí modelových příkladů vliv daňových slev na výši čisté mzdy u vybraných skupin poplatníků v časovém vývoji. Na základě komparace získaných výsledků je na grafech vyobrazen trend vývoje slev na dani a daňového zvýhodnění u různých příjmových skupin.

Trendy šestiletého sledování slev na dani z příjmů jsou stagnující nebo mírně klesající, k žádným významným výkyvům nedochází, nárůst nominálních příjmů prakticky kopíruje trend slev na dani. Tento vývoj je příznivý, neboť potvrzuje to, že oblast zdanění mezd v české právní úpravě je stabilní.

Modely potvrdily zvýhodňující vliv daňových slev pro průměrné a podprůměrné příjmové skupiny populace. Zástupci této skupiny pracující populace představují nejpočetnější skupinu daňových poplatníků odvádějící daň z příjmů fyzických osob. V modelových případech byl vyčíslen a znázorněn významný vliv daňového zvýhodnění na děti ve zvýšení nominálního čistého příjmu.

Ze získaných výsledků je možno vyhodnotit aktuálně nastavenou strukturu slev na dani jako nástroj splňující požadavky sociální podpory nízkopříjmových obyvatel a vícečetných rodin.

Zdroje

Literatura

ATKINSON, B. ANTHONY (2016) Ekonomika nerovnosti. 1. Vydání. Praha: Albatros Media. s. 273 ISBN 978-80-265-0508-2

BĚLINA, M., DRÁPAL, L. a kol. (2015). Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. 1610 s. ISBN 978-80-7400-290-8.

D'AMBROSOVÁ, H. a kol. (2011) Meritum Mzdy 2011. 8. Vydání. Praha: Wolters Kluwer. s. 788 ISBN 978-80-7357-613-4

DUŠEK, J. (2016) Daně z příjmů 2016 přehledy, daňové a účetní tabulky. Praha: GRADA Publishing. s. 208 ISBN 978-80-271-0036-1

DVOŘÁKOVÁ, L., KOBÍK, J., (2000) Daně I. Praha: Bilance. 284 s. ISBN 80-86371-04-2

KUBÁTOVÁ, K. (2010). Daňová teorie a politika. 5. Aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer. s. 276 ISBN 978-80-7357-574-8

LÁCHOVÁ, L. (2007) Daňové systémy v globálním světě. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer. s. 272 ISBN 978-80-7357-320-1

LOŠŤÁK, M., PELECH, P. (2015). Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017. 23. Aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. s. 367, ISBN 978-80-7263-926-7.

LOŠŤÁK, M., PELECH, P. (2017). Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017. 25. Aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. s. 367 ISBN 978-80-7554-064-5.

ŠIROKÝ, J. (2010) Daně v Evropské unii. 4. Aktualizované vydání. Praha: Linde Praha. s. 351 ISBN 978-80-7201-799-7

ŠUBRT, B. a kol. (2015) Abeceda mzdové účetní 2015. 25. Aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG. s. 623 ISBN 978-80-7263-922-9

TOMŠÍ, I. (2008) Mzdy a mzdové systémy. Praha: ASPI. s. 336 ISBN 978-80-7357-340-9

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. (2014). Daňový systém ČR. 12. Aktualizované vydání. Praha: 1.VOX a.s., s.391, ISBN 978-80-87480-23-6.

VYSOKAJOVÁ, M., KAHLE, B., RANDLOVÁ, N., HŮRKA, P., DOLEŽÍLEK, J., (2013) Zákoník práce. Komentář. 4. Vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, s.800 ISBN 978-80-7478-033-2

Zákony

Nařízení vlády č. 325/2016 o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2015

Vyhláška č. 324/2012 o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2011

Vyhláška č. 296/2013 o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2012

Vyhláška č. 208/2014 o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2013

Vyhláška č. 244/2015 o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2014

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Daňové zákony XXL ProFinanční správu – úplná znění platná v roce 2016 (2016) Bratislava – Staré Mesto: DonauMedia. s. 168 ISBN 978-80-89364-88-6

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

Český statistický úřad (2017) Český statistický úřad Průměrné mzdy [cit. 2017-09-05]
Dostupný z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-2-ctvrtleti-2017>

Český statistický úřad (2017) Český statistický úřad: Průměrná mzda a evidence Metodika.
[cit. 2017-12-04]. Dostupný z WWW: https://www.czso.cz/csu/czso/1-pmz_m

Český statistický úřad (2018) Český statistický úřad: Veřejná databáze: Základní charakteristiky ekonomického postavení obyvatelstva ve věku 15 let a více.
[cit. 2018-03-12] Dostupný z WWW:
https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM01-C&z=T&f=TABULKA&skupId=426&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~T_P~_S~_null_null_&katalog=30853&pvo=ZAM01-C&str=v467&c=v3~6__RP2017QP4&u=v413__VUZEMI__97__19#w

Český statistický úřad (2018) Český statistický úřad: Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy – 3.čtvrtletí 2017. Tabulky: Počet zaměstnanců a průměrné hrubé měsíční mzdy podle CZ-NACE za ČR [cit. 2018-03-12] Dostupný z WWW:
<https://www.czso.cz/csu/czso/evidencni-pocet-zamestnancu-a-jejich-mzdy-3-ctvrtleti-2017>

ČNB (2017) ČR celkem (Nominální mzda v Kč roční data) ekonomika ČNB. [cit. 2017-12-06] Dostupný z WWW: <http://www.kurzy.cz/cnb/ekonomika/nominalni-mzda-v-kc-rocni-data/cr-celkem/>

ČSSZ. (2017). ČSSZ Druhy SVČ. [cit. 2017-06-19]. Dostupný z WWW: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/druhy-svc/>

EURES TriRegio (2017). EURES TriRegio – Mindestlohn. [cit. 2017-11-03] Dostupný z WWW: <http://www.eures-triregio.eu/mindestlohn-cz.html>,
http://www.zoll.de/SharedDocs/Aktuelle_Einzelmeldungen/DE/Fachmeldungen/arbeit_gesetzlicher_mindestlohn.html

Finance (2017) Finance: Sociální pojištění zaměstnanců. [cit. 2017-12-10] Dostupný z WWW: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestanec-socialni-pojisteni/>

Finance (2017) Finance: Zdravotní pojištění zaměstnanců. [cit. 2017-12-11] Dostupný z WWW: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestnanci-zdravotni-pojisteni/>

Finance (2017) Finance: Základ a sazby pojistného u sociální pojištění. [cit. 2017-12-11] Dostupný z WWW: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/socialni-pojisteni-osvc/zaklad-a-sazby/>

Finanční správa (2017). Finanční správa Obecné informace [cit. 2017-06-19]. Dostupný z WWW: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#slevy>

Finanční správa (2017). Finanční správa Zaměstnanci - zaměstnavatele [cit. 2017-07-03]. Dostupný z WWW: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele>

Ministerstvo Finansów (2017). Ministerstvo Finansów: Stawki podatkowe. [cit. 2017-12-06] Dostupný z WWW: <https://www.finanse.mf.gov.pl/pit/stawki-podatkowe>

Ministerstvo práce a sociální věcí (2017) MPSV Přehled o vývoji částek minimální mzdy. [cit. 2017-12-06] Dostupný z WWW: <https://www.mpsv.cz/cs/871>

Ministerstvo zdravotnictví České republika (2017) Ministerstvo zdravotnictví: Zdravotní pojišťovny [cit. 2017-12-06] Dostupný z WWW:

http://www.mzcr.cz/dokumenty/zdravotni-pojistovny_945_839_1.html

OECD. (2017). OECD.Stat: Table I.5. Average personal income tax and social security contribution rates on gross labour income. [cit. 2017-12-09]. Dostupný z WWW:

http://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=TABLE_I5#

Vláda České republika (2018) Vláda České republiky: Programové prohlášení vlády. [cit. 2018-01-08]. Dostupný z WWW: <https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/navrh-programoveho-prohlaseni-vlady-162319/>

Zákony.centrum - Zákoník práce 262/2006 Sb. (2017) Zákoník práce § 112 Zaručená mzda. [cit. 2017-12-10] Dostupný z WWW: <http://zakony.centrum.cz/zakonik-prace/cast-6-hlava-1-paragraf-112?full=1>